

Müsteşriklerin (Oryantalistlerin) Kur'an Hakkındaki İthamları

Oryantalizm; diğer bir deyimle Şarkiyatçılık, Yakın ve Uzak Doğu toplumlarının, gelenek ve dinlerinin, kültürlerinin, dillerinin ve halklarının incelendiği Batı kökenli araştırma alanlarının tümüne verilen isimdir. Evet, Batıda özellikle üniversitelerinde böyle bir akım ve bu manada bir bilim dalı vardır. Fakat maalesef, Japonya'yı istisna edersek biz Doğulularda Westalizm diye bir sektör ve bir bilim dalı yoktur. Biz bir türlü Batılılaşamıyoruz. Onun için bizde, ahlakımızda ve sanayimizde her şey taklit ve çürük kalıyor. Dolayısıyla Batılılar, bizim onlara karşı olan acemice tutumumuza Oksidentalizm (ötekileştirme, düşman belleme) diyorlar.

Yazımızın konusu olan bu ithamların hepsini değil de sadece beş önemli ve kimsenin cevabını tam bilmediği meseleleri işleyeceğiz ve sözü çok uzatmadan onların analitik bilimsel cevabını, özet ve detaylı iki-üç katman olarak vermeye çalışacağız. Çünkü bu konuda, yeterli olmazsa da müstakil hacimli kitaplar var.

A- Kur'an, Âdem konusunu Tevrat'tan almıştır. Tevrat da bunu Sümer Efsanelerinden almıştır. Bu kıssa, tamamen mitolojik bir şeydir. Bunun bilimsel bir değeri olmadığı gibi, dinî bir değeri de yoktur.

B- Kur'an, 5/116-120'da uzun uzadıya, Hristiyanların Hz. İsa'nın anası Meryem'e taptıklarını dillendiriyor. Halbuki böyle bir şey ne Tarihte ne de bugün vaki değildir.

C- Kur'an, 19/27-28'de *"Ey Harun'un kız kardeşi olan Meryem, baban kötü bir adam değil idi, anan da fahişe değil idi; sen nasıl bu uyduruk çocuğu başımıza bela ettin, dediler."* diyor.

Müsteşrikler ise diyorlar ki: "19/27-28-66/12. Ayetlerde, Muhammed, Musa ile Harun'un kız kardeşi olan Meryem'i ondan 1400 sene sonra gelen, İsa'yı doğuran Meryem ile karıştırıyor. Ona Harun'un kız kardeşi, İmran kızı Meryem diyor."

D- Kur'an, 9/30'da "Yahudiler, Ezra Peygamber hakkında, o, Allah'ın oğludur, diyorlar," diyor. Müsteşrikler ise ne Tarihte ne de bugün öyle bir şey vaki değildir, diyorlar.

E- Mustafa Kemal Paşa "Kur'an, 111. Surede, var oluşu ve özel ismi hakkında tartışmalar olan bir amcası için çok ağır beddualar ediyor. Ve bir sureyi o beddualara ayırıyor. Bunun din ile, vahiy ile özellikle Türk Milleti ile ne ilgisi olabilir!" diyor.

İşte biz önce, burada bu konuların anlaşılması için beş bilimsel, biyolojik, tarihi, ontolojik ve antropolojik bilgi vereceğiz. Sonra bu konuların detaylı açıklamasına geçeceğiz ki yazılanlar havada kuru iddialardan ibaret kalmassın. Ve anlaşılсын ki dini bilgiler eğer anlaşılırsalar bilimsel verilerden çok daha derindir, yok eğer anlaşılmazlarsa her konusu her cümlesi keskin bir hurafe olur.

Birincisi: Gerek Kitab-ı Mukaddes'te ve gerek Kur'an'da anlatılan kıssaların hiçbir tarihi bilgiler değiller. Bilimsel deyimle kollektif kişilik ve arketip denilen ve her zaman her bölgede onlarca ve bazen milyarlarca numuneleri olan şahs-ı manevidirler. Bu manevi ve kollektif şahsiyetler Peygamberlerin kalbine (alt ve dış bilinçlerine) somut birer kişilik olarak görüldüğünden, tarihî malzeme diye zannediliyorlar. Ama değiller. Mesela Âdem şahsiyeti olarak görünen arketip, aslında elli milyar Homosapiens'in hepsinin ismidir. Musa, vahiy ile belli bir şeriatla gelen bütün peygamberlerin kollektif adıdır. Harun, tasavvuf ve mistisizmle evliya olan bütün seçkin ve mürşit liderlerin ismidir. Meryem, Allah'tan mucizevi bir tarzda vahiy ve bilimleri elde eden, çok zor şartları yenen insanlığın adıdır. Tevrat'tan anlaşıldığı üzere Beni İsrail (İsrail Oğulları), iman etmeyi, bilimleri ve medeniyeti başaran bütün milletlerin ismidir. Tarihte önce İbraniler bunu başarmış, sonra Abbasiler, sonra Osmanlılar, şimdi de Hür Batı dünyası. Yazıda buna benzer birçok detay gelecektir. Şimdilik dört şahit hükmünde sadece şu dört misale bakalım:

a- RABB'in Yargısı: 1 RABB'in söylediğine kulak verin: Kalkın, davanızı dağların (devletlerin) önünde dile getirin. Tepeler (insanlar) duysun sesinizi. 2 Ey dağlar ve yeryüzünün sarsılmaz temelleri, RABB'in suçlamasını dinleyin. Çünkü RAB halkından davacı, İsrail'den (dindar-medeni milletten) şikâyetçi. 3 "Ey halkım, sana ne yaptım?" diyor RAB, "Sana nasıl yük oldum, cevap ver. 4 Seni Mısır'dan (emperyalizmin baskısından) ben çıkardım, ben kurtardım seni kölelik diyarından. Sana rehberlik etsinler diye Musa'yı (din ve hukuku), Harun'u (tasavvuf ve velayeti), Meryem'i (insanlık ve bilimleri) ben gönderdim. 5 Ey halkım, Moab Kralı Balak'ın (kınanan siyasilerin) neler öğütlediğini, Beor oğlu Bal'am'ın (sahtekâr dincilerin) onu nasıl yanıtladığını anımsa. Şittim'den Gilgal'a (sövilen Doğudan Batıya) dek olup biteni an. Sizleri nasıl kurtardığımı o zaman anlayacaksınız." (Tevrat, Mika 6/1-5)

b- Meryem (insanlık birikimi) ve Harun (tasavvuf ve velayet), Kuşî (zenci) bir kadınla evlenmesinden dolayı Musa (din) aleyhinde konuşmaya başladılar. 2 "Yehova sadece Musa aracılığıyla mı konuştu? Bizim aracılığımızla da konuşmadı mı?" diyorlardı. Ve Yehova bunları duyuyordu. 3 Musa yeryüzündeki tüm insanlardan çok daha yumuşak başlı biriydi. (Tevrat, Sayılar 12/1-3)

Evet, dinî liderler kadar insani birikim özellikle bilimler ve tasavvuf da Allah'tan gelmedir. Din yani Musa yani şeriat ve hukuk zenci-beyaz ayrımı yapmazken, bilim adamları ve tasavvuf ehli (özellikle aristokratları) bu ayrımı yapıyor. Fakat sonra bilimler hastalıklı hale geliyor. Şöyle ki:

c- Yehova onlara çok öfkелendi ve oradan gitti. 10 Bulut çadırın üstünden çekildi ve Meryem cüzamla vuruldu, kar gibi bembeyaz oldu. Harun dönüp baktı, Meryem cüzamla vurulmuştu. 11 Harun hemen Musa'ya "Bağışla efendim" dedi, "Bu akılsızca davranışımızı günah sayma! 12 Ne olur, kız kardeşim ana rahminden etinin yarısı yenmiş olarak çıkan ölü bir çocuk gibi kalmasın!" 13 Ve Musa Yehova'ya "Ey Tanrım, lütfen! İyileştir onu ne olur!" diye yalvardı. 14 O zaman Yehova Musa'ya şunu söyledi: "Eğer babası onun yüzüne tükürseydi yedi gün utanç içinde yaşamayacak mıydı? Yedi gün konaklama yerinin dışında, ayrı bir yerde tutulsun, sonra konaklama yerine alınsın." 15 Bunun üzerine Meryem, yedi gün konaklama yerinin dışında, ayrı bir yerde tutuldu. Meryem konaklama yerine geri alınana dek halk yola çıkmadı. (Sayılar, 12/9-15)

Bu üç kardeşin doğum sırası, Harun, Musa ve Meryem şeklindedir. Evet, tasavvuf ve mistisizm dinden daha yaşıldır. Her ne kadar dinin Allah katında değeri daha fazla da olsa. Dinlerden sonra bilimler çağı ve insani birikim geliyor.

d- Musa, şariat (din) ve hukuku temsil eder, dedik. Musa'nın babasının ismi Amram'dır. Arapçası İmran. Bu ise bayındırlık demektir. Musa'nın anası, dedesinin kız kardeşi Yokebed'dir. Bu kelime de Arapça kebed ile aynı kökü paylaşıyor; bu da emek ve ekonomi demektir. Evet, ekonomi ve emek, din demek olan babanın kız kardeşidir. Ve Musa yani hukuk ve şariat ancak bayındır, ekonomisi var olan memleketlere gelir. (Çıkış, 6/21) Onun için peygamberlerin çoğu Orta Doğu ve Uzak Doğuya gelmişlerdir. Çünkü eskide, dünyada sadece buralar bayındır idi, ekonomisi vardı. (Maalesef Yahudi din alimleri bu sosyolojik boyutu bilmedikleri için, insanın halası ile evlenmesini caiz görüyorlar.)

Evet, Harun (tasavvuf, maneviyat ve ruhanilik) de Musa (din, şariat ve hukuk) da ve Meryem (insanlık, medeniyet ve bilimler özellikle pozitif bilimler) de Yokebed ile evlenen İmran'ın (emek ve ekonomi ile evlenen bayındırlığın) evlatlarıdır. Onun için Kur'an, onları akraba kabul ediyor. Ve hepsine İmran Züriyeti (Al-i İmran) diyor. Onları sadece insan veya dindar olan diğer kesimlerden: Âdem ve Nuh'tan ve Müslümanlar demek olan Al-i İbrahim'den ayırıyor. Bunu, baştan sona medeniyeti, gelişmişliği anlatan bir uzun sureye isim yapıyor. (Al-i İmran Suresi, 3/33) Demek Meryem kavramı altında üç Meryem var. Yahudilerin bilimlerini temsil eden Meryem; İsa ve vahyi doğuran, Hümanizmi temsil eden Meryem; bir de Avrupa bilimlerini temsil eden ve İsa ile evli olan Mecdelli Meryem.

İkincisi: Peygamber Kıssaları tarih değildir; arketipal verilerdir, dedik. Evet Paleontoloji, Arkeoloji ve Antropoloji bilimleri bunların özellikle Âdem, Nuh, İbrahim ve Musa ile ilgili olanların tarihi yönünü asla bulmuş değildir. Batı Avrupa Mısır'ın her karışını kazıdı, İsrail Devleti Filistin'in her köşesini didik didik etti; ama bu kıssalardan hiçbir veri bulamadılar. Ki insanlık özellikle Yahudilik ve Kilise, bu konuda tarihi verilere çok muhtaçtırlar. Evet, Yahudilerin Semitik dilinden ve yazılarından anlaşılan, onların, Akad İmparatorluğunun beş kolundan bir kol olduğudur. Akad İmparatorluğu dağılınca, Araplar güneye; Süryaniler ve Aramiler kuzeye, Fenikeliler ve İbraniler Filistin bölgesine yerleşmişlerdir. İbranilerin Mısır'a gidip gitmediği hakkında bile hiçbir bilgi yoktur, elimizde. Sadece Tevrat var, o da gördüğünüz gibi tarih değildir. Her cümlesi ve her ayeti özellikle bapları, birer kanun-u külli-i meşhuttur. Yani her yerde her zaman açıkça görülen birer yasadırlar. Nitekim Tevrat yasa demektir.

Üçüncüsü: İsa'nın tarihi varlığı Roma belgelerinde kesin olmakla beraber, İncillerin anlattığı konular bu tarihi yön değildir. Onlarca yılını arketipler üzerine harcayan Carl Jung'ın tespit ettiği gibi yine onun kolektif şahsiyeti olan vahiy ve logos boyutudur. Nitekim Luka İncili İsa hakkında Teofilos'a (Allah'ı seven öğrenciye) ders vermeye başlarken, İsa'nın Tarihini bilesin demiyor. Kelam'ın (Vahiy ve Logosun) doğruluğunu bilesin, diyor. (Luka, 1/1-4)

Evet, İsa, canlı Logostur; din ve vahiydir. Anası olan Meryem de insanlık birikimi olan bilimler demektir. Maalesef, insanlar Sonsuz ve soyut olan Allah'a tapacağına, dinin somut şekillerine ve insani birikimlerine tapıyorlar. Müsteşrikler bu kavramları bilmiyor. Onun için, iki uzun izahatı buraya almamız lazımdır. Şöyle ki:

3/1-

Logos ve Söz Gerçeği: Sözün Yunancası Logostur. Logos kelimesi, etimolojik olarak, nutuk ve mantık demektir. Bu kelime bize diyor ki: Nasıl beyinde bir mantık ve canlı kurallar var, diller ve konuşma olarak kendini dışa vuruyor; aynen öyle de kâinatta onu nesne ve canlı eşya yapan bir suret (form) var. İlk önce Platon ve onun baş öğrencisi Aristo bu formu dile getirdiler. Bu formun varlıkların ruhu ve bilinci olduğunu anlattılar. Bilim dünyası son yetmiş yılda bu canlı gerçeğe, yazılım diyor.

Sonra, Hristiyanlık dini geldi. O mantık ve logosun bizzat Allah olduğunu dile getirdiler. İsa'nın da o soyut logosun canlı somut versiyonu olduğuna inandılar. *Önce Söz (Logos) vardı. Ve Söz Allah idi.* (Yuhanna, 1/1) Evet, önce soyut varlıklar dosyalar olarak vardılar. Sonra bunlar somutlaşıyor. Çağımızın meşhur Fizikçisi Hawking bunu gösterdi.

İşte bundan dolayıdır ki, Logos (Allah) hakkında Kelam (Söz) ilmi kurulmuştur. İki bin senedir, Hristiyan ve Müslüman İlahiyatçılar tarafından iki milyon makale yazıldığı halde bu sayfadaki netliği yakalayamamışlardır.

Evet, kâinatta binlerce fiziki, kimyevi, biyolojik kanunlar ve sayısız yazılım yasaları var. Bu kanunlar ve yasalar, insanoğlu olarak canlı bir hale girerler. Nitekim, vahiy denilen gerçeklik, bu yasaların Peygamberlerin bilincine gelmesidir. İsa, et, kemik ve kan olarak değil de (Matta, 16) maneviyat ve ruhanilik olarak bu yasaların tamamıdır. *İsa, Allah'tan bir söz (logos) ve ondan bir ruhtur.* (Kur'an, 4/171: (19*9) Müslümanlar o logosu Kur'an diye anlıyorlar ve Kur'an zamanlar üstüdür, Allah ile aynıdır, diyorlar. Hristiyanlar ise o vasfı İsa'ya veriyor. Dolayısıyla, İsa'ya kitap gelmemiş; İsa kendisi canlı kitaptır, İnciller sadece İsa'nın mesajlarıdır, diyorlar.

3/2-

İNCİL'İN EVRENSEL BİR GERÇEĞİ:

Miladi 250'li yıllardan beri unutulmuş bir gerçektir, bu... Dolayısıyla çok kafaları karıştırmıştır. Unutulduğundan dolayı... Bizim İslam dininde de böyle unutulmuş ve zamanla yanlış anlaşılan gerçekler az değildir. İşte Katolik Kilisesi, Hristiyanlık mirasını nesilden nesle tevatürle gelenek olarak bugüne getirmiştir. Hz. İsa'nın tarihi varlığı da bu tevatürle sabittir. Dolayısıyla kimsenin şüphesi olmasın. Bu ilmen sabittir. İNCİLLER'İN bize gelmesi de böyledir. İslam'da da Kur'an bize böyle gelmiştir. Fakat hadislerin bir kısmı, miladi 325'ten önce halk arasında yayılan İnciller gibidir. Konstantin dindar olunca, onları yasak etti. Ve kilisenin elindeki İncilleri esas aldı.

Katolikler, evrensel manayı, geleneği, metafiziği, ruhaniliği o kadar çok esas aldılar ki; metni unuttular. Sonra bir kısım Protestanlar geldi. Siz Allah'ın kitabına uymuyorsunuz, dedi. Yorum olmadan, Yusuf Meryem'le evlenmiştir, ondan, İsa'nın dört kardeşi de olmuştur, dediler. (Bakınız! Matta, 13, son ayetler) Tıpkı bir kısım Vehhabilerin dindar Müslümanları şirk ile suçlamaları gibi. Fakat dile hâkim, dindar, Arapça bilen, geleneği bilen Katolik Yusuf Bey, bir sohbet sırasında az da olsa bu farka değinmişti. Onlara göre yani Katolik kilisesine göre, İncil, İsa'nın kardeşlerinden söz etse de biz biliyoruz ki; onun kardeşleri yoktu ve Meryem bakire kaldı. Ben bugün onların ne dediğini anladım ve sana yolluyorum. Bilindiği gibi Resullerin İşleri kitabı ile Maide ve Yasin sureleri, Havarileri peygamber sayıyor. Nasıl peygamberler Cebrail'den (bilgi ve iletişim meleğinden) vahiy aldılarsa onlar da İsa'dan ve Ruh'u'l-Kudüs'ten (İlahi ruhani boyuttan) vahiy aldılar. Demek onların İncilleri yazması gaybi, metafizik gerçeklere göre olmuştur. İsa'nın beşeriyetine göre değil de onun Allah'ın (oğlu ve logosu) kelamı olması itibariyledir. Ve evrenseldir. Zamanlar üstüdür, özellikle bu çağa çok bakıyor.

İşte İncil'in ve Kur'an'ın yüzer ayetiyle sabittir ki, İsa; vahiy, dini ve ruhani yaşam demektir. Anası (çevresi ve onu yetiştiren) da Meryem'dir. İsa'nın bu yüce ve İlâhi değerinin, peygamber ve vahiy olmayan dört kardeşi vardır.

- Yahuda: Yahudi Kültürü, Matta, 13. Bap.
- Yusuf: Arap Kültürü, Matta, 14. Bap.
- Simon (Petrus): Avrupa Kültürü, Matta, 16. Bap.
- Yakub: Genel Medeniyet, Matta, 15. Bap.

Bu İsa'nın ve kardeşlerinin bir İsa öncesi biri de İsa sonrası iki temel örneği vardır. Meryem suresi, bu ana gövde ile iki kanadı anlatmak için inmiştir. Bu gözle bütün sureyi oku!

a- Nuh (din ve vahiy) Kardeşleri;

-İbrahim (Tevhid ve İslam) -İshak (Yahudi Kültürü) -Yakub (İnsanlık ve Medeniyet) -İsmail (Arap ve Medeniyet)

b) İsa'dan sonraki model:

Kur'an (İsa, Allah'ın kelâmı, mucizeli)

Muhammed (Meryem; İsa'yı doğuran yani vahye gebe kalan ve doğuran)

Ebu Bekir (İbrahim, mütevazı, muvahhit, toprağı temsil eder)

Ömer (İsmail, Arap kültürünü ve hâkimiyetini ve ateşi temsil eder)

Osman (İshak ahlakında, mutlu, geçiş dönemi ve havayı temsil eder)

Ali (Yakub, insanlık, velayet ve suyu temsil eder)

Demek Hz. Muhammed sadece Kur'an'ı getirdi. Fakat bu büyük gerçekler de onun ek ürünleri oldular. Nitekim İsa da saf dini ve vahyi getirdi. Fakat onun sonucu, din ve vahyin şu dört kardeşi de ortaya çıktılar:

- Yahuda (Hristiyan ve Yahudi Kültürü)
- Yusuf (Arap Kültürü)
- Petrus (Avrupa Kültürü)
- Yakub (Genel Medeniyet ve Teknoloji)
-

Evet, İsa sayesinde bu değerler ilave olarak insanlığa armağan edildi. Fakat İsa onlarla çok ilgilenmedi. Çünkü onlar İsa'nın yerini almak istiyorlar. (Bakınız, Matta, 12. bap, son 5 ayet)

Dördüncüsü: Allah'ın Oğlu Kavramı: Bu konuda üç kısa izahı buraya alırsak bu derin ve Tarihte sürekli yanlış anlaşılan kavram da tam netleşir. İnşallah. Böylelikle insanlık bu kavram ile hayvanlıktan çıkar, İsa gibi melekleşir. Allah'ın melekutu (aşkın cenneti) göklere geldiği gibi yeryüzüne de gelir. Şöyle ki:

a- Eski Türkçede yeni doğan demek olan oğul kelimesinin, fazlalık manasını veren an eki almış halidir. Sevgili manasına da geliyor. Evet, bu kelime, Hristiyanlıkta bu manada geçiyor. İsa'nın Allah'ın oğlu olması, O'nun sevgilisi demek oluyor. Tevrat'ta ise Allah'ın oğulları, başta kanunlar olmak üzere soyut ve manevi değerleri bilenler manasındadır. (Tekvin, 6)

Evet, eskiden bütün milletler, erkek çocuğu kızlardan daha fazla seviyordu. Arapçası İbn'dir; EBN kökünden değil de BNY (bina ve yapı) kökünden geliyor. Süryanicesi baht kelimesidir. Meşhur Babil Kralı Buhtun-nasr, Zaferin Oğlu demek oluyor. Bu baht kelimesi, Kürtçeye, şans manasında geçmiştir. Çünkü Kürtler, bütün milletlerden daha fazla erkek çocuğu önemsiyorlar. Evet, Kürtler, erkek çocuğu büyük şans olarak görüyorlar. Kürtçede bu manada ayrıca kür kelimesi var. Galiba bu da kâr ve kazanç manasına geliyor.

Türkler ise, eskiden oğul kelimesini kız çocuğu için de kullanıyorlardı. Nitekim az gelişmiş kabilelerde ana erkillik, Antropolojik bir gerçektir. Nitekim, Ural-Altay dil grubundan olan Türkçede, Aryen ve Sami dil gruplarının aksine dişi-erkek farkı yoktur.

Önemli Bir Fark: İncillerde Oğul kelimesi tekrarlar geçiyor. Asr-ı Saadetteki Kur'an'ın tasdik ettiği kopyalarda da geçiyordu. İmam Razi'nin beyan ettiği gibi, Asr-Saadetten günümüze İncillerin değişmediği de bir gerçektir. Çünkü Kur'an, bu kelimeyi yasak etmiyor. Evet, oğul, Tevrat'ta tekrarlar ifade edildiği gibi; insan, soyut değerleri, dilleri ve yasaları öğrendiğinde bu makamı alır. (Tekvin, 6 ve VD) Demek oğul kelimesi, *Allah İbrahim'i dost edindi*. (Nisa, 125) ayetindeki dost gibi bir manaya geliyor. Evet, Kur'an'ın yasak ettiği, oğul kelimesi değildir, veled (maddi olarak doğan çocuk) kelimesidir. Çünkü bu kelime, Allah'ın maddi, sınırlı bir varlık olduğunu bildiriyor. Bu ise, ontolojik, imanî, fahiş bir hata olur. Zaten bu veled yasağı daha çok müşriklere yönelik idi. Bediüzzaman ise, bu farkı nazara almadığından Hristiyanlarda velediyet akidesi (doğurma inancı) var, diyor; 29. Mektupta.

Onun için Tevbe 30. ayet, oğul kelimesini veled (çocuk) diye anlayan Yahudilerin özellikle avam kesiminin ve Hristiyanların özellikle avam kesiminin ve veled kelimesini bizzat kullanan müşriklerin bu Ontolojik fahiş hatasını şöyle anlatıyor:

“Yahudiler, Üzeyir Allah'ın Oğludur, dediler. Hristiyanlar, İsa Allah'ın Oğludur, dediler. Bu sözleri, müşriklerin sözüne ne kadar da benziyor. Allah onları kahretsin. Nasıl sapıyorlar!”

b- Önemli bir hatırlatma: Semavi dinlerde yanlış bilgi yoktur; yanlış anlama vardır. Kur'an, bilgiden ziyade yanlış anlamayı düzeltiyor. Evet, Yahudilikteki ve Hristiyanlıktaki bu inancın aslının anlamı şudur:

Logos denilen hakikatin aslı, evrendeki çok boyutlu yazılım ve bilinçtir. Ve bunun sonucu olan insanlık alemindeki soyut manevi değerlerdir. Yahudilere göre bu soyut bilincin somut hali Üzeyir'dir. Ezberinden mucize olarak Tevrat'ı ve ilave edilen eklerini yazmıştır. Yahudi milletini oluşturmuştur. Yüz sene ölü kaldığı halde dirilmiş ve Yahudileri iman ve sosyal olarak diriltmiştir. (Bakara, 259). Hristiyanlar, bu bilincin canlı somut örneği İsa'dır, onun için ölüleri tekrar tekrar diriltiyor, diyorlar. Müslümanlar, Logos ve âlemin akli, vahiy ve Kur'an'dır; vahiy insanları ebediyen yaşatır, diyorlar. Kur'an, bu üç görüşü birleştiriyor. (4/171 ve 42/ 52; 2/259)

Demek dindarlar birbiriyle uğraşmamalı. Çünkü aynı şeyi söylüyorlar.

c- Ezra'nın manevi statüsü: Bu konuda değerli akademisyen M. Öztürk Hocamız şu değerli bilgileri tespit etmiştir: *Üzeyir'in Yahudi tarihinde ön plana çıkışı Babil sürgünü sonrası (postexilic) döneme rastlar. Onun bu dönemde gerçekleştirdiği en önemli dinî faaliyet Tevrat'ı yeniden yazmasıdır. Ezra ve Nehemya kitaplarında, Musa'nın şeriatı konusunda “zeyrek bir yazar” olarak nitelenmesinin yanında “din bilgini” anlamında “kâhin” (priest: özel vahiy*

alan) diye de anılmıştır.¹ Haggadacı gelenekte ise Üzeyr'e çok büyük bir saygınlık atfedilmiş ve onun sıradan bir rahip-kâhin değil çok büyük bir dinî lider olduğu kabul edilmiştir.²

Üzeyr bir peygamber olmamakla birlikte, Yahudilerce, peygamber-üstü konuma sahip mümtaz bir şahsiyet olarak telakki edilmiştir. Üzeyr'i Hz. Musa ile mukayese eden Rabbiler onun da Musa gibi Tevrat'ı almaya layık olduğunu iddia etmişler ve bu iddialarını "Eğer Musa dünyaya daha önce gelmemiş olsaydı Tevrat Üzeyr'e vahyedilirdi"³ sözüyle klişeleştirmişlerdir. Yahudilerin Üzeyr'e bu denli önem atfetmelerinin nedeni, Kudüs'ün ve Mabel'in tahribinden sonra kaybolan Tevrat'ın yeniden onun tarafından ortaya konması, böylece Yahudiliğin asıl mimarı unvanına hak kazanmasıdır. Rabbinik literatürde Yahudiliğin milli tarihinde bahar dönemini sembolize eden Üzeyr, Tanah'ın (Tevrat'ın) ahlâkî ve tasavvufî yorumunu içeren Midraş Haggadah'taki, "Yeryüzünde çiçekler açar" ifadesinde geçen "çiçekler" kelimesiyle sembolleştirilmiştir.⁴ Üzeyr Yahudi efsanesinde çok daha farklı bir kimliğe büründürülmüştür. Bu efsaneye göre Üzeyr gökte yaşayan insanlardan biridir. O, beşerî tabiatından sıyrılıp Tanrı oğullarının (Bene Elohim) önderi olan Metatron'a (Başmelek) dönüşmüştür.⁵ (Mustafa Öztürk, Kıssaların Dili, sf. 228-229)

Demek Yahudi külliyyatı içinde Âdem'i, İbrahim'i, Yakub'u, Yusuf'u, Musa'yı, Harun'u ve Ketubim (kitaplar) bölümüne kadar Tevrat'ı yeniden yazan ve Allah'ın vahyi ile dizayn eden bu büyük zat Ezra'dır.

Beşincisi: Teslis yani Baba, Oğul ve Ruhul-Kudüs üçlemesinin manası:

Yukarıda tekrarla semavi dinlerde yanlış bilgi yoktur, sadece yanlış anlaşılmalara vardır, dedik. İşte en önemli bir numunesi de bu üçleme gerçeğidir. Aslında bu inancın manası, İslam'daki Varlığın Birliği (vahdet'ül-vücut) inancının aynısıdır. Fakat din dili sembolik olduğundan, zamanla o asıl mana kaybolmuştur. Bununla beraber, Hristiyanlar, şirke girmemek için o üçü ayrı ayrı tanrılar değil de üçünün de özünde bir olduğunu söylüyorlar. Tıpkı Hicri 2. Asırda Kelam alimlerinin, Allah'ın sıfatlarının onunla aynı olduğunu iddia etmeleri gibi. Evet, fiziğiyle, metafiziğiyle, soyutuyla, somutuyla bütün varlık birdir, Baba, Oğul ve Ruhul-Kudüs birdir, o da Allah'ın varlığıdır. Nitekim, Jung Meryem'i de yani feminen maddeyi ve maddi bilimlerini de buna katıyor. Üçlemeyi Dörtleme yapıyor. Evet, vahdet'ül-vücutçu İslam mutasavvıfları da Şeytana Azazil (Bilgi Meleği) diyorlar, onu da varlığın birliği içine katıyorlar.

Evet, bu üçleme söylemi, bilimsel yani ontolojik bir gerçekliktir. Baba, metafiziği; Oğul, fiziği; Ruhul-Kudüs ise aradaki ruhaniliği temsil eder. Bu Ruhul-Kudüs, Cebrail ile aynı değildir. Cebrail, Meryem'e İsa'yı müjdeleyendir (Luka İncili); Ruhul-Kudüs ise bütün maneviyat alemi demektir. Ki Hristiyan alemi özellikle 12 Havari, bu desteği tam almışlardır. (Resullerin İşleri kitabına bakın.) Ben, dokuz ay önce bu üçlemeyi şöyle yorumladım:

Dinler ve Üçleme: İslam bütün semavi dinlerin ismidir, bir Allah'a inanan bütün peygamberlerin dinidir. Onlar arasında ayırım yapmamaktır. Allah'a teslim olmaktır. (Al-i İmran, 84) Allah bu din dışında diğer beşerî inançları ahirette kabul etmez. (Al-i İmran, 85) Tevrat'la amel eden bütün peygamberler

¹ Bkz. Ezra: 7/6, 11; 10/10; Nehemya, 8/9; 12/36.

² Seters, "Ezra", ER, V. 242.

³ Francine Kaufmann-Josy Eisenberg, "Yahudi Kaynaklarına Göre Yahudilik", Din Fenomeni, derleyen ve çev. Mehmet Aydın, Konya 1995, s. 99; Baki Adam, Yahudi Kaynaklarına Göre Tevrat, İstanbul 2001, s. 114-115.

⁴ Hirsch, "Ezra The Scribe" JE, V. 322.

⁵ G.D. Newby, The Making of the Last Prophet: A Reconstruction of the Earliest Biography of Muhammad, Columbia 1989, s. 189.

Müslüman idi. (Maide, 44) İlk Müslüman İbrahim idi. (Hacc, 78) Kur'an'ın anlattığı hakikatler (ana ilkeler) yedi bin senedir, insanlık âleminde hâkimdir. (Barla Lahikası)

Ve mesela, Üçleme gerçeği, insanda, Ruh, Nefis ve Beden birliğinin; sonsuz olan Varlıkta, Allah, Evren ve Aralarının (Baba, Oğul ve Ruhul-Kudüs'ün) birliğinin ifadesidir. Varlığın birliğini ve sonsuzluğunu anlayan ve anlatan bilim ehli için Ontolojik temel bir ilkedir; değil çok ve üç tanrıcılık, asıl birlik ve tevhid ancak böyle olur, diye insana dedirtir.

Yoksa bilim ehli, ruhu anlamayıp materyalist olurlar. Ayrıca varlığı, Allah, ruhanî âlem ve kâinat âlemi olarak ayrı ayrı ve kopuk varlıklar olarak görenler, sonsuzluğu ve varlığın birliğini anlamayıp bir nevi putperest olarak kalıyorlar. Maalesef Hristiyan âlemi de Teslisin gerçek manasını bilmediği gibi; Kelam ekolleri de varlığın sonsuzluğunu ve yazılım ile bilinç tarzındaki birliğini bilmeyip, bilim ehline göre cahil sayılırlar. Ve dolayısıyla alternatif olmayan din, gündemden ve hayattan kopuyor.

Kur'an, insanların sonsuz varlığı tam algılamayacağını ve Hristiyanların Üçlemeyi yanlış anladığını bildiği için “Ey Hristiyanlar, üç demeyin; Baba, Oğul ve Ruhul-Kudüs'ü (Metafizik, Fizik ve Aradaki Ruhaniliği) bir bilin. Bu tarzdaki üçleme, sizi dinden çıkarmazsa da bu birlik inancı sizin için daha hayırlıdır.” (4/171) diyor.

Bununla beraber, Kelam ehlinin, varlığı Allah, Ruh ve kâinat olarak üçe bölmesi, Hristiyan üçlemesinden daha zararlıdır. Çünkü hem bilimlere uymaz hem de böyle bir varlık algısı tam kutsal ve mucize olmadığı için ahlaka dönüşmez.

Çağımızın önemli bir tefsircisi olan Bediüzzaman, helal-harama ve yeniden dirilişe inananlar demek olan ehl-i kitaba hitap eden “*Ey ehl-i kitap! Aramızda ortak olan bir kelimeye (ilkeye) gelin, birleşelim.*” (3/64) ayetinin bir manası olarak burada ehl-i kitap tabiri, ehl-i mektebi de içine alır. Bu ayet özellikle çağımıza bakıyor, diyor. (25. Söz). İşte buna göre ayetin manası şöyle oluyor:

“*Ey ehl-i mektep olan bilim ehli! Aramızda ortak olan bir ilkeye (kâinatın birliği ve bilimlerin ortak nokta kabul edilmesi meselesine) gelin, birleşelim.*”

Evet, başta İbn Arabi olmak üzere bilim ve maneviyat ehli, varlığı, değerli ve adi, cevher ve tortu, temiz ve kirli, diye ayırmaz. Çünkü bütün varlık özellikle Fizik, Kimya ve Biyoloji çok değerli ve kutsaldır.

Şimdi Müsteşriklerin birinci ithamı olan Âdem kıssasına dönüyoruz. Buraya iki uzun ve detaylı makale gireceğiz. Bu iki makaleden Kur'an'ın Tevrat'tan kopya olmadığı anlaşılacağı gibi; Tevrat'ın da Sümer Efsanelerinden kopya olmadığı belgelenecektir. Şöyle ki:

Âdem ve Havva Hakikati

Ben 27 sene önce, Tevrat'ın mucizevî bir metin olduğunu, başka kaynakların kopyası olmadığını ispat eden bir kitap yazdım ve yayınladım. Kur'an'ın da mucizevî bir metin olduğunu, saf vahiy olarak elimizde bulunduğunu gerek bu tarihten önce ve gerek sonraki yıllar içinde altı cilt kitabımla göstermiş oldum. Fakat bu bakış açısını görmek için, elimizdeki bu numune makalede de gösterildiği gibi, Kutsal Kitaplardaki bu tür anlatımların asla tarihî bireysel bilgiler olmadığını, tam aksine evrensel, sosyolojik ve ontolojik bilgiler olduğunu bilmek gerekir.

Bu nazarla bu metinler incelendiğinde değil kopya olmak; her kelimesinde bile birçok yasalar ve olağanüstü bilgiler olduğu görülecektir. Aralarındaki bazı küçük detayların farklılığı ise, bu zamanlar üstü kıssaların baktığı dönemlerin ve toplumların az farklılıklar arz etmesinden kaynaklanıyor.

Eğer, ancak yüksek derecede dil, edebiyat, sembolizm ve başta Sosyoloji ve Antropoloji olmak üzere birçok fen dallarına hâkim olunduktan sonra anlaşılan bu gibi konuları neden ısrarla anlatıyorsun; inançtaki mevcut anlayışın statükosunu bozuyorsun, dersiniz; cevaben derim ki:

Bugün için dinî hayatın sağlıklı olması, bilimsel verilerin dindarlar içinde oturması, insanları insan eden evrensel kutsal değerlerin anlaşılması, bilimle dinin savaşında harcanan sonsuz enerji israfının önlenmesi, insanlığın mukadder gelişmesi ve dünya barışının sağlanması ve benzeri birçok durum, bu meselelerin doğru anlaşılmasına bağlıdır.

Evet, bu asrın dindarı da dinsizi de cehalet ve karanlık içindedir. Gerçeklerle ve bilimle yüzleşemiyorlar. Çünkü insanlık bu asırda materyalistleşince, soyut olan dilin ve sembolizmin manalarını kaybetti. Adeta ruhsuz, dilsiz bir cenaze durumuna geldi. Hâlbuki bu metinlerin doğru anlaşılmasının ve insanlığa yeniden bir ruh olmasının maliyeti çok ucuzdur. İşte size bir numune bu makale! Göreceksiniz ki; nice gönülleri, nice aile ve okulları, hatta bir kısım bilim dallarını aydınlatacaktır. Mesela:

Âdem, insanlığın ruhî, kültürel, dinî, İlâhî boyutu demektir ki; kadın da bu manada âdemiyete (insanlığa) ortaktır. İman ve hukukta eşittir. Fakat kadın, başka bir tabir ile beden, tabiatı ve maddeyi temsil ediyor. Onun için diyebiliriz ki; insanlığın umumî varlığı içinde madde ve tabiat, eğri ve yağlı bir kemik mesabesindedir. Demek maddesiz olmaz; fakat insanlık, sadece mide ve madde değildir. Böyle maddi düşünenler madde gibi edilgen, kırılğan ve pasif olurlar. Kaburga kemiği gibi kırılmaya, yenilmeye mahkûm olurlar.

Evet, her kadın ruhu, kişiliği, inancı ve maneviyatıyla Âdem olduğu gibi; her erkek de maddesiyle, bedeniyle, doğurganlığıyla Havva'dır, kırılğan bir kaburgadır. Ey bütün kadın ve erkekler! Katı, sert, semiz bir madde olarak kalmak istemiyorsanız, âdem (insan) olun. Yüce değerlerden ibaret olan Allah'ın isimlerinin (ki her birisi bir bilim dalını simgeliyor,) hakikatlerini yaşayın. İnsanlığın toplam bilgi ve becerileriyle yeryüzünde Allah'ın meşru ve şerefli bir memuru seviyesine çıkın!..

Anlaşılan, manevi ve soyut bir gerçeklik olan insanlığın tek başına ruhî gelişmesi yeterli değildir. Ona eş olacak, yalnızlığını paylaşacak bir yardımcıya ihtiyacı vardır. O da maddedir. Bu hakikat “Allah aldığı kaburganın (eksik bıraktığı boyutun) yerini et (madde) ile doldurdu” (Tekvin, 3/21) ayetiyle ifade edilmiştir.

Demek bu kaburga meselesi, sembolik bir ifadedir. Madde mana mukayesesini yapan ontolojik bir derstir. Bunun asla biyolojik bir manası yoktur. Çünkü Tevrat, Tekvin kitabının 1. babında, insanlığın (kadını ile erkeği ile) biyolojik yaratılışı tamamlandıktan sonra; bu sefer manevi ve sosyolojik yaratılışı anlatmak için 2. bapta bu kaburgadan yaratılma meselesini zikrediyor. Ve insanın bu zengin manevi yönü yanında Havva ile ifade edilen maddi, biyolojik yönü, İlâhî sanat ve hikmet sayesinde o kadar harika bir yapı almış ki; adeta mücessem bir âdemiyet, bir ruh ve eril bir kişilik olmuştur, diye Tevrat şöyle diyor:

Havva, Âdem'in (insanlığın) etinden (maddesinden) bir et ve kemiğinden (manevi yönünden) bir kemik olduğundan ona Nisa (insanî özellikler taşıyan varlık) denilecektir.

Burada dikkatimizi çeken nokta şudur: İnsanın maddi ve bedenî yönünü temsil eden Havva, mana ve ruhu temsil eden iskeletin omurgasından olmasa da yine kemikten yaratılmış olmasıdır. Sembol ilminde kemik, mana ve ruhu, et ise maddi yapıyı temsil eder. Demek İnsan manen ve ruhen sıradan bir hayvan olmadığı gibi; maddeten ve sosyal olarak da sıradan hayvanlar gibi yaşayamayacaktır. Demek binlerce devlet, sosyal kurumlar ve medeniyetin inşası, sanayileşme ve estetik bir hayat seviyesinin gerçekleşmesi, Allah'ın insandan beklediği bir hakikattir.

Bütün İnsanlığın İfadesi Olan Âdem-Havva Gerçeğinin 10 Temel Özelliği:

1) Onun için insan anasını babasını bırakıp eşine sarılacaktır. Ve bir beden olacaklardır. (Tekvin, 2/25) Yani insanı yetiştiren çevresi ve başta iman olmak üzere soyut bilgileri çok önemlidir. Ki biri ana kavramı ile ifade edilmiştir. Diğeri de baba kavramı ile. Fakat bunlardan daha da önemlisi, insanın madde-mana ve kadın-erkek diyalektiğini yaşayıp onları birlikte ve bir beden gibi tevhid ve birlik ilkesi içinde yaşamasıdır.

2) Âdem ile karısı ikisi çıplaktılar; utançları yoktu. (Tekvin 2/26) Yani henüz kötülük ile karşılaşmamışlardı. Dolayısıyla kendi eksikliklerinin farkına varamıyorlardı. Nitekim ilkel insanlarda ve çocuklarda bu gelişmemişlik gerçeğini gözlemleyebiliyoruz. Ayrıca madde de mana da din de devlet de kötülük ve musibet ile denenmeden, test edilmeden çıplaktırlar, eksiktirler.

3) Ve yılan (kötülük-şeytan) önce Havva'ya (maddeye) musallat oldu. Bahçenin ortasında olan ağaçtan yiyin, gözleriniz açılır; o zaman iyi ile kötüyü birbirinden ayırarak Allah gibi olursunuz. (Tekvin, 3/1-5) Bakın bu özet pasajda beş temel bilgi var:

a) Yılan ile ifade edilen kötülük problemi.

b) Cinsellik ve soyut düşünce ki onun neticesi aile kurmaktır. Hayat cennetinin ortasındaki ağaçtır.

[Ağacın Mahiyeti Hakkında Bir İzah: “Rabb Allah, görünüşü güzel (fizik) ve yenilmesi iyi (kimya) olan her ağacı ve bahçenin (biyosferin) ortasında hayat ağacını (biyolojiyi, cinselliği ve bunun sonucu olan) iyi ile kötüyü bilme ağacını (soyut düşünceyi) yerden bitirdi. (Tekvin, 2/9)

Evet soyut düşünce ve akıl, başta cinsellik olmak üzere insan yeteneklerini bire yüz artırıyor. Cinselliğin kendisi ise insan aklını ve hayatını sanat seviyesine çıkarıyor. Sıradan bir hayvan olan insanı soyut algı sahibi olan Allah ve melekler gibi yapıyor. Bütün bunlar ise, aslı günahtır. Fidyesi de sadece İsa yani din ve iman seviyesinde yaşamaktır.] (Tekvin, 3/22)

c) Bu sayede insanın gözü açılır; iyi ile kötüyü başka bir tabir ile soyut düşünceyi öğrenir.

d) Allah gibi olmak soyut değerleri anlamak, iyi ile kötüyü bilerek seçebilmek, bunun sonucunda özgür irade ile başta aile ve devlet olmak üzere yeni bir dünya kurmak demektir.

e) Kötülük (yılan) önce Havva'ya (maddi yapıya) musallat olur; o da kanar, onu Âdem'e (manevi yapıya) yedirir. Çünkü madde dişildir, edilgendir, daha çabuk kötülüğün etkisinde kalır.

Kadim kültürlerde yılan; modern çağda mikrop, bütün kötülüklerin sembol ismidir. Mesela; 20. Söz'de, *Şeytan Âdeme secde etmedi*, ayetinin tefsirinde: *Bu mana, mikroptan yılana kadar bütün şerli varlıkların insan türüne hizmet etmemesi ve ona zarar vermesi demektir. Demek bu ayetin manası, evrensel ve gözle görülen bir yasadır. Sadece metafizik, gaybi, münferit bir olay değildir*, deniliyor.

[Yılan ve mikrop, bazen faydalı da olsalar, genellikle zararları faydalarından fazladır.]

Bakınız; Tevrat yine nasıl mucizeli bir üslupla bu kötülük problemini ve insanın o kötülüğe karşı kurulan savunma mekanizmasını dile getirmiştir: *Ey yılan, seninle kadın (beden) arasına ve senin zürriyetinle onun zürriyeti arasına düşmanlık koyacağım; o senin başına (mesela mikropların DNA'sına) saldıracak ve sen onun topuğuna (temel organlarına) saldıracaksın*.

4) Kadın gördü ki; bu ağaç, yemek için iyi bir şeydir; gözlere hoş geliyor, insanı anlayışlı kılıyor. (Tekvin, 3/7)

a) Evet bilgi ve bilinç ile tanışmak, ergenlikle cinselliği tatmak her ne kadar insanı çocuksu cennetinden çıkarıyor, onu bin bir zorluklarla yüzleştiriyorsa da bunun yukarıda anlatılan birçok güzelliği vardır.

b) O kadar çok güzellikleri var ki; Âdem'e de (manevi yapıya da) yediriliyor. c) İşte tam da bu safhada, başta çıplaklık olmak üzere insanın birçok eksikliği ortaya çıkıyor. d) Bu safhada insanın ilk işi, incirden (bitkilerden) kendilerine bir elbise yapmasıdır; yeterli olmasa da açıklarını bir derece kapatmasıdır.

e) İkinci aşamada, İlahî (sesleri) bilgileri alacak kadar algıları gelişir. Fakat metinde, *Bundan korktular, ağaçlar arasına gizlendiler*, deniliyor. Metnin açılımı şöyledir:

Günün serinliğinde (dingin ortamda) bahçede (bir cennet olan hayat alanında) gezinmekte olan Rab (geliştirici) Allah'ın sesini işittiler. Fakat bilinç ormanının arasına gizlendikleri için o mesajı tam kavrayamadılar; çünkü çıplaktılar. Evet, ilkeller birçok yönden eksik olduklarından İlahî mesaj ve bilgileri tam kavrayamıyorlar.

5) *Ey Âdem (manevi insanlık), karının (maddenin) sözünü dinleyip ve asla ondan yemeyeceksin (onun seviyesine inmeyeceksin) diye sana emrettiğim halde bu ağaçtan yediğin için, toprak (yeryüzü) senin yüzünden lanetli oldu*. (Tekvin, 3/17)

İşte insanlık tarihinin bugüne dek gelişimini anlatan mucizevî bir ayet! Bu süreç, binlerce savaş, kıtlık ve katliamlarla, bu lanetli olma hükmünü tasdik etmiştir. Özellikle Âdemiyyetin son dönemi olan sanayileşmenin yeryüzüne ve çevreye saldırdığı zehrin tahribatını, bu lanetlenmenin en can alıcı bir numunesi olarak görüyoruz.

Âdemiyyetin çağlar boyu olan gelişmesinin ana karakterini ise şu gelen ayet, bize gösteriyor:

Ey Âdem, karının sözünü (maddi eğilimleri) dinlediğin ve yasak ağaçtan yediğin için (yani bilgi ve özgürlük ile yeryüzüne hâkim olduğun için) bütün ömründe zahmet çekeceksin; yer sana diken ve çalı bitirecek, ancak alnının teriyle ekmek yiyeceksin. (Tekvin, 3/17)

Bu cümle, insanlığın yerleşik düzene geçtikten sonraki hayatının üç temel özelliğini bize gösteriyor. Şöyle ki:

a) Maddeye ve zenginliğe tutkun bir durum, yeryüzünü bu hale getirdi. Ayrıca nice savaşlara ve zahmetlere sebep oldu ve oluyor.

b) Önceleri yeryüzü geçilmez ormanlarla ve bitkilerle dolu iken; insan Âdem olunca (yerleşik sosyal hayata geçince) artık yeryüzü yeşilliğini yitirdi; genellikle diken ve çalıları ürün veriyor. Ve en sonunda tamamen öyle olacaktır. Çünkü dünya hayatı imtihan için kurulmuştur. İmkânlar çok bol olursa, imtihanın esprisi olan sıkıntı ve meşakkate aykırı olur.

c) Yerleşik düzen, para kazanma, ticaret yapma döneminde, kişi ne kadar zengin olursa olsun alın teri dökmeden ekmek yeme şansı yoktur. Demek *Alnının teriyle ekmek yiyeceksin*, ifadesi bize ekonominin ruhunu gösteriyor. Ayrıca eğer bu kanuna rağmen bazıları zulüm ile geçinip alın teri dökmüyorlarsa; onlar Âdem (insan) değiller. Kur'an, onları şeytanlarla beraber sayıyor. (19/68)

6) *Rab Allah, Âdem için ve karısı için deriden kaftan yaptı. Ve onlara giydirdi.*

Demek bütün lanetli ve kötü gelişmelere rağmen insan maddi ve manevi (Âdemiyyet ve Havvalık gerçekleriyle) yeryüzüne varis ve halife olacak kadar gelişti. Allah (sonsuz soyut ve manevi yapı) bu sefer ona kaftan (ödül) verdi ve bizzat giydirdi. Evet, Allah'ın bir yansıması olan soyut değerler, başta tekstil olmak üzere insanoğluna sanayi ve teknolojiyi ikram etmiştir.

7) *Allah kadına dedi: Madem bu gelişmişlik ve hayat ağacından yedin, zahmetini ve gebeliğini fazlasıyla çoğaltacağım. Ağrı ile evlat doğuracaksın. Arzun kocana olacak; o sana hâkim olacaktır. (Tekvin, 3/16)*

Bu ayet, gelişmiş şehir hayatını ve medeniyeti tatmış insanların üç temel özelliğini anlatıyor. Bu özelliklerden hiçbiri çıplak ilkel kabilelerde olmadığından, Avrupalı sosyologlar, *Tevrat* yanlış söylüyor. Biz gittik gördük, anlatılan bu şeylerin hiçbirisi ilkel insanlarda gözüküyor; diye dinsiz oldular.

Bu üç özellik şudur:

a) Medeniyet ve şehir hayatında yaşayanların doğumu, çok sancılı geçiyor. Buna mukabil köylü kadınlar, daha az sancı çekiyor; ilkel kabile kadınları doğumda hiç sancı çekmiyor. Demek medeniyet geliştikçe acı ve sancı artıyor.

b) Medeni ve dindar toplumlarda kadının şehveti, ilkellerden daha çoktur. Bunlar, ilkellerden daha çok doğuruyorlar. Ormanda yaşayanların nüfusunun azlığının bir sebebi de budur.

İlkeller, soyut ve somutu algılamadığından, başka bir tabir ile tam bilinçlenmediklerinden onlarda cinsellik ve bunun sonuçları, cennette **yenilmesi yasak edilen ağaçtan yemek** manasına gelmiyor; haliyle onlar cennetten kovulmadıkları için acı ve sıkıntı çekmiyorlar.

c) Medeni ve dindar toplumlarda ataerkillik esastır. Buna mukabil ilkel kabile ve klanlarda ana erkillik esastır. Yani hayat öyle dönüyor.

8) Bütün bu gelişmelere rağmen yani insan adeta Allah kadar soyut, manevi ve ebedî değerleri öğrenmişken neden ebedî olarak yaşamıyor, gibi bir soruya mukabil Tekvin, 3/22-24. ayetler mealen şöyle cevap veriyor:

Ve Rab (her şeyi geliştirme hikmetine bağlayan) Allah dedi: İşte, adam (her yönüyle insan) iyiyi ve kötüyü bilmekte bizden (soyut algıya sahip varlıklardan) biri gibi oldu ve şimdi elini uzatmasın ve hayat ağacından (hayatın mahiyetini bilmekten) almasın ve yemesin ve ebediyen yaşamasın diye böylece Rab Allah onu Aden (yerleşme) cennetinden, kendisinin içinden alındığı toprağı işlemek için çıkardı. Ve adamı, (tekdüzelik ve soyut ortamdan) kovdu (diyalektik ortamın yıpratıcı ortamına attı.)

Ve hayat ağacının (ebediyet) yolunu korumak için, Aden bahçesinin şarkına (doğuş ve imkânlar yönüne) Kerrubileri (sıkıntı meleklerini) ve her tarafa dönen kılıcın alevini (her tarafta var olan acıları) koydu. (Tekvin, 3/22-24)

Evet, Tevrat'ın bu mucizevî metinlerinden de anlaşıldığı gibi; hayatın ebediliği ve benzeri soyut değerler, gözlemlenecek kadar gerçeklerdir. Buna rağmen, bakıyoruz; başta insan olmak üzere bütün canlılar ölüme ve yokluğa gidiyorlar. Demek bu dünya hayatındaki asıl amaç, burada ebedî kalmak değildir. Çünkü burası rububiyet demek olan gelişme ve imtihan yurdu. Bu ise bir miktar kapalılığı, ölüm ve musibetlerin varlığını gerektirir. Ve insanoğlu hiçbir zaman hayatın mahiyetini anlamayacaktır. Anlarsa dünyada ebediyet kapısını da açar. Evet, cinsellik ağacından (ki bir dönem, mesela çocuklukta insana yasaktır) yediği için nesiller olarak bir derece ebedileşiyor.

9) *Ve adam karısının adını Havva koydu. Çünkü bütün canlıların anası oldu. (Tekvin, 3/20)*

Bu cümle, biyolojik bir yapının ifadesidir. Çünkü soyut ve manevi değerler demek olan Âdem'in (insanlığın) eşi, aslında maddeden oluşan kimyevî yapılardır. Fakat bu yapılarda o kadar harika ve güzel bir işleyiş var ki; adeta bu camit cansız madde, bir ruh olmuş; ruhanî ve bilinçli bir yapı kazanmıştır.

Havva, canlılığın zürriyetini (DNA'sını) içinde ihtiva eden varlık demektir. Kelimenin kökü, HYY değil de HWY'dir. Fakat bu özellik bütün canlıların anası olan DNA'yı taşıdığından, Havva kelimesi aynı zamanda, yaşayan manasına da gelir. Burada bu kelimededen maksat, sadece insanın kadın kısmı değil de bütün canlı türlerin dişil biyolojik yapısı olduğundan, metinde *Bütün insanların anası* denmemiş de **Bütün canlıların anası**, denilmiştir.

Mütercim bu evrensel manayı bilmediği için, *bütün canlıların anası* deyimini bütün yaşayanların anası, diye çevirmiştir. Çünkü bütün canlıların anası dese, kafasındaki hayali manayı yakalamayacaktır. Fakat Arap dili böyle bir tasarrufa müsait olmadığından, Arapça tercümede *Bütün canlıların anası* şeklinde doğru olarak çevrilmiştir.

Çok ilginçtir ki; insanın DNA'sının bedene bakan yönü 22 kromozomdur. Yani 46 kromozomun 23'ü anadan, 23' de babadan geliyor; bunlar bedenin fizyolojik yapısını karşılıyor. Diğer iki kromozom ise, soyut algıya bakıyor. Demek Havva kısmına bakan 22 kromozomdur ki, Havva, kelimesinin ebced değeri de 22'dir.

10) Âdem ile Havva'nın nikâhı, Allah, Cebrail ve meleklerin huzurunda kıyıldı, şeklinde bir rivayet, Arap ve Yahudi kaynaklarında bu ifade ile tekrarlanılır.⁶

Evet, mana ve maddeyi birleştirip varlığı daha mükemmel bir seviyeye çıkarmak, ancak sonsuz soyut bir bilinç ve irade ile (Allah ile) sonsuz ve hata yapmaz güvenilir bir iletişim ile (Cebrail ile) ve melekler ile ifade edilen birçok farklı fonksiyon ve özelliklerle gerçekleştirilebilir.

Bu sonsuz ve etkin birleşim gerçekleşmediği zaman Âdem ve Havva çölde şaşkın şaşkın dolaşırlarmış; sonra Arafat'ta (bilgi ve irfan tepesinde) bir araya gelmişlerdir. Havva, Cidde'de defnedilmiş; Âdem, Mekke'de. Cidde, kelime olarak da şehir olarak da gelişme ve kalkınma sembolüdür. Mekke ise maneviyat ve sosyal bilinç şehridir.⁷

Bir Ara Not: İbranice ve Arapça, kardeş lehçe olduklarından diyebiliriz ki; *Havva* kelimesi, ince ve kıvrak özellikler taşıyan ve insanın ruhanî boyutunu, zürriyetini içine ihtiva eden, dişil madde demektir.

Âdem ise, toprak renginde olan canlı tür manasına gelir. Havva'nın ebced değeri 22'dir, Âdem'in ise 46'dır.⁸ Evet, kadın da erkek de 46 kromozomdan bir araya geliyor.⁹ Ve 4+6=10 eder, maneviyata bakıyor. 22 ve 2+2=4 ise düzene, maddeye ve maddenin dört köşeliliğine bakıyor. Arapça ve İbranicede ebced harflerinin sayısal değerleri hem tarihî bir gerçektir hem de sayısal değerleri iki dilde de eşittir.

Kur'an'ın Bu Konudaki Hükmü

Kâinat, maddî yönüyle dişildir, edilgendir. Ruhî ve manevî yönüyle yani bilinç yönüyle ilâhîdir, erildir. Ve kâinattaki her maddî oluşun manevî ve ruhî bir yönü vardır. Onun için meleklerden söz eden ayetlerde, eğer asıl anlatılmak istenen, işin maddî yönü ise, dişil kip ve dişil çoğullar kullanılır. Eğer o meleklerin ibadet, tesbih ve manevî yönleri söz konusu ise, eril kipler ve çoğullar kullanılır. Meselâ, meleklerin maddî ve tabîî olayları idare etmeleri dişil kip ile ifade edilmiştir. Allah'a yaptıkları hamd ve ibadet de eril kip ile ifade edilmiştir. Bazı müfessirler bu farkı göremedikleri için, melâike ile ilgili ayetleri mecrasından çıkarmışlardır.

Kâinatın bu temel birliği ile beraber, ondaki ikililiğin de belli ölçülerde bir değeri vardır. Meselâ

⁶ M.E.B İslam Ansiklopedisi

⁷ Demek senedi çok zayıf rivayetlerin dahi çok mucizevî manaları vardır.

⁸ İnsanın maddî-manevî, bedenî-ruhî yönüne dikkat çektiren Kur'an'ın 22. suresinin 46. ayeti başlı başına bir mucizedir. Evet, insan maddî yönden fanidir; fakat Âdemî (insanî, dinî) yönden ebedîdir. Ayet, mealen şöyle diyor: *Onlar bu çürüme ve yok olma riskini yenecek idrak, akıl ve kalb sahibi olabilmek için neden dünyada göç ve seyahat etmediler? Çünkü maddî gözlerin körlüğü, gerçek körlük değildir. Gerçek körlük gönüllerdeki idrak merkezlerinin körlüğüdür.*

⁹ Âdem (insan) 46 kromozomludur, yani maddenin pozitif-negatif iki yönünü, yani iki adet 22'yi içinde taşımakla beraber ilaveten iki kromozoma daha sahiptir ki; bu iki kromozom remzen insandaki soyut algılama duygusunu karşılıyor. Evet, canlı türler içinde soyut değerleri bilen, geçmiş ve geleceği yaşayabilen, farklı maddî âlemleri birleştirip, soyut ve başka bir boyuta çıkabilen tek tür, insan türüdür. Erkeği ve kadını ile...

gayb âleminde meleklerle şeytanlar savaşırlar; maddî boyutta da yıldız kaymaları sembolik olarak o işte kullanılıyor. Meselâ, insan maddî yönüyle bir çamurdur. Fakat ruhî ve manevî yönüyle çok yüce, binlerce beceri ve sanat sahibi, sorumlu bir memurdur. Ve meselâ; insan mucizeyi görüyor, fakat onu tam tersi bir şekilde anlıyor, onu sihir sanıyor. Allah'ı birleyeceğine O'na eş koşuyor. Meselâ insanlar, somut olan dünyayı seviyorlar, öteki âlemleri unutuyorlar. Bunun gibi binlerce örnek gösterilebilir. (Bakınız Saffât, 1-24).

Demek ibadette, hukukta, kişilik ve manevi değerlerde kadın-erkek arasında hiçbir ayırım ve fark yoktur. Ayrıca tevhid ve birlik inancı açısından bakıldığında birbirinden farklılıklarından dolayı zıtlar diye bilinen bütün varlıklar, bir görünür. Onların birliği, hakikatin birliğinin gereğidir. Ehl-i irfan olan Niyazi-i Mısri'nin ifade ettiği gibi.

*** Medeniyetin tarlası ve beşiği olan kadınlarla ilgili Nisa suresinin 1. ayetinin tefsiri:**

Kur'an'ın en çok yanlış anlaşılan ayetlerinden biri de Nisa suresinin bu 1. ayetidir. Surenin ve dolayısıyla ayetin birinci derecedeki anlamı, sosyal ve sınıfsal eşitliği özellikle kadın erkek eşitliğini dile getirmek iken; sadece kuru ve hayalî bir biyolojik izah gibi değerlendirilmiştir. Hâlbuki ayet meal ve mana olarak bize diyor ki:

Ey bütün insanlar (fakiriyle, zenginiyle, kadınıyla, erkeğiyle) sizi nefs-i vahide (tür birliği) içinde yaratan ve o türün eşlerini aynı cinsten (yani erkeği kadından, kadını erkekten) yaratan, yani o iki eşten nice erkekler ve kadınlar yeryüzüne dağıttıran Rabbiniz olan Allah'ın geliştirici prensiplerine ayak uydurmamaktan sakının. Ve ismiyle birbirinizden dilekte bulunduğunuz O Allah'ın yasalarını ve hısım akraba bağlarını çiğnemekten sakının. Çünkü Allah, ezelî ebedî olarak üstünüzde muraktır. (Nisa suresi, 1)

Ayetin sure içindeki dizaynı, kesinleşmiş bir kısım biyolojik bilgiler, bize bu ayeti bu şekilde tefsir ettiriyor. Ayrıca Belagat ilmi ile bakılırsa; meal-i zahiriden maksut manaya geçilebilirse, bu şekilde tefsir etmekten başka bir alternatif mananın olmadığı görülecektir. Ayette iki sefer geçen *Allah'tan sakınmak* ve *Allah ile beraber, başta akrabalık olmak üzere sosyal bağlardan sakınmak*, ifadeleri, Allah'ın yasalarını, sosyal bağların prensip ve gereklerini çiğnemekten sakının, manasındadır. Kadim gramer ifadesi ile bu cümlelerde muzaf (tamlanan) mukadderdir, denilir.

Bu ayetin yanlış anlaşılmasının en birinci sebebi, din adamlarının, Tevrat'ın ayetini de ve bu konuda rivayet edilen hadisi de biyolojik bir veri olarak anlamalarıdır. Hâlbuki bu yazıda tekraren gördüğümüz gibi, buradaki mana asla biyolojik ve bireysel bir olay değildir. Evrensel antropolojik, sosyolojik bir yasadır. Bazıları bu meseleyi biyolojik tarihî bir olay olarak algıladıklarından;¹⁰ haliyle bu mana saçma olarak görüldüğünden, hadisi dışlıyorlar. Tevrat'ın metni için de pis Yahudilerin uydurmasıdır, diyorlar.

İkinci İlave İzah: Başta Din Adamları Olmak Üzere Bilim Ehli, Tevrat'ın Özellikle Âdem ve Yaratılış Konusunda Hakkını Yiyorlar. Şöyle ki:

¹⁰ Buhari, Nikâh 79; Müslim, Reda 65; Tirmizi, Talak 12; Darimi, Nikâh 45; Ahmed İbn Hanbel, II, 428, 449, 530; V, 164

Birinci Safha: Biyolojik Yaradılış: (Tekvin, 1. Bapı)

²⁶Ve Allah dedi; suretimizde, benzeyişimize göre insan yapalım ve denizin balıklarına ve göklerin kuşlarına ve sığırlara ve bütün yeryüzüne ve yerde sürünen her şeye hâkim olsun. ²⁷Ve Allah insanı kendi suretinde yarattı, onu Allah'ın suretinde yarattı; onları erkek ve dişi olarak yarattı. ²⁸Ve Allah onları mübarek kıldı ve Allah onlara dedi: Semereli olun ve çoğalın ve yeryüzünü doldurun ve onu tabi kılın ve denizin balıklarına ve göklerin kuşlarına ve yer üzerinde hareket eden her canlı şeye hâkim olun. ²⁹Ve Allah dedi: İşte, bütün yeryüzü üzerinde olup tohum veren her sebzeyi ve kendisinde ağaç meyvesi olup tohum veren her ağacı size verdim; size yiyecek oldu. ³⁰ve yerin her hayvanına ve göklerin her kuşuna ve kendisinde hayat nefesi olup yeryüzünde sürünen her şeye, bütün yeşil otu yiyecek olarak verdim ve böyle oldu...

Bu beş ayetlik pasajda **beş anahtar kavramı** açarsak, meselenin ilk adımı anlaşılmış olur:

1) İnsan yapalım... Bu kavram, toplumsal yaşama elverişli bir tür yaratalım, demektir. İnsan kelimesi, birbirini tanıyan, grup olarak yaşayan varlık demektir. Tevrat'ın burada insan kelimesi yerine adam veya Âdem kelimelerini kullanmaması, onun bir mucizeliğidir.

2) Suretimize, benzeyişimize göre... Bu iki kelime der ki: Evet, toplumsal hayat yaşayan başka birçok tür varsa da onlarda üst korteks yani soyut algı yani Allah gibi; eşyaya egemen olup idare etme özelliği olmadığından; insan türü, müstesna bir tür olarak yaratılış zincirinin tepesinde durur. *Suretimizde* kelimesi, soyut algıyı sağlayan bir beyne sahip olmak demektir. *Benzeyişimize göre*, kelimesi ise bu beynini çalıştırmasına göre; yani ne kadar çok çalıştırırsa o kadar çok soyut algısı gelişir. Bu durum, Allah'ın bir özelliği olan sonsuz algıya kadar gider.

27. ayette geçen, *Allah, insanı kendi suretinde yarattı*, deyişi, biyolojik yaradılışın ifadesidir. *Onu Allah suretinde yarattı*, cümlesi ise, bu soyut algısının sonsuza dek gelişebileceğine işarettir. Çünkü daha sonra da göreceğimiz gibi Allah kelimesi, sonsuz soyut varlığın ismidir.

3) “Onları erkek ve dişi olarak yarattı.”

Evrin sürecine göre yaradılışı anlatan bu 1. babın, diğer türlerin yaradılışı bahsinde değil de insan bahsinde eşeyliği vurgulaması, çok önemli biyolojik bir bilginin ifadesidir. Der ki; ilk türlerde eşeylik çok net değildir. Hayat yukarıya doğru yükseldikçe bu eşeylik netleşir; insana gelince tam ve mükemmel şeklini bulur. Onun için din, erkeğin kadınlaşmasını veya kadının erkekleşmesini hoş karşılamaz. Çünkü bu bir gerilemedir.

4) “Ve Allah onlara dedi: Semereli olun ve çoğalın yeryüzünü doldurun ve onu tabi kılın.”

Bu cümle de insanın yeryüzündeki mucizevî popülasyonunu ve gittiği her yerde bütün ilkeliklerine rağmen en egemen tür olmasını ifade ediyor. Demek Tevrat, Allah'ın bilgisidir. Çünkü binlerce antropolojik ve genetik araştırmalardan sonra, insanlığın karanlık çağlardaki bu durumu ancak anlaşılabilmektedir.

5) Tarihte insanlık iki şekilde beslenmiştir. Birincisi avcı-toplayıcılık ile; diğeri düzenli tarım ve hayvancılık ile. İşte 26. ve 28. ayetler, birinci dönemi anlatıyor. 29 ve 30. ayetler de ikinci dönemin ifadesidirler.

Bu gibi incelikleri bilmeyenler; laf olsun, Yahudiler gururlansın, diye Tevrat sürekli tekrar yapıyor; diye sanabilir. Fakat işin gerçeği anlaşılnca her bir cümleinin ve her bir kelimenin ayrı mucizevî bir manasının olduğu görülüyor.

İnsanlığın 2. Aşaması İlk Medeniyet Filizleri (2. Baptan)

⁵Ve henüz yerde bir kır fidanı yoktu ve bir kır otu henüz bitmemişti; çünkü Rab Allah yerin üzerine yağmur yağdırmamıştı ve toprağı işlemek için adam yoktu; ⁶ve yerden buğı yükseldi ve bütün toprağın yüzünü suladı. ⁷Ve Rab Allah yerin toprağından adamı yaptı ve onun burnuna hayat nefesini üfledi ve adam yaşayan can oldu. ⁸Ve Rab Allah şarka doğru Aden'de bir bahçe dikti ve yaptığı adamı oraya koydu.

Birinci Bap, insanın biyolojik ve sosyolojik yaradılışını anlatırken; İkinci Bap, insanın psikolojik yapılanmasını anlatıyor. Hemen hatırlatalım ki; bu dönemler, kronolojik ve peş peşe değiller. Aşamalar şeklinde iseler de aynı zamanda iç içedirler. Bu 2. aşamanın da bazı kavramlarını bir miktar açarsak mesele inşallah netleşir; şöyle ki:

“Henüz yerde bir kır fidanı yoktu ve bir kır otu yoktu. Çünkü Rab Allah yerin üzerine yağmur yağdırmamıştı. Ve toprağı işlemek için adam yoktu.” Burada henüz kır fidanı, kır otu yoktu, deyimi der ki: İlk başta insanlık (Homosapiens) yaratılmış; fakat henüz onda hiçbir psikolojik filizlenme ve soyut değerleri algılama olmamış idi. Bu gibi duyguların gerçekleşmesinin sonucunda insan türü, daha sonra kafasını çalıştırıp yeryüzünü işletecek duruma gelecek idi...

Bu dönemde henüz *bilgi ve din yağmuru* yok; fakat ihtiyaçların buğısu sonucu yeryüzü ıslanıyor, manen kurak olmaktan kurtuluyor. İnsan bu ihtiyaçlar sayesinde hayvan olmaktan çıkıp adam oluyor. Adam (insan) artık soyut manaları az da olsa bilen bir varlıktır.

Bu babın 7'den ta 25. ayetine kadarki ifadeleri, **adamın** şu yedi özelliğini bize izah ediyor:

- 1) *Yerin toprağından olmak. (Toprağına bağlı yaşamak.)*
- 2) *Burnuna hayat üflenmek. (Dışarıdan bilgi alabilme yeteneğine sahip olmak.)*
- 3) *Adam yaşayan can oldu; (sosyal kollektif bir hayata sahip oldu.) (Ayet, 7)*
- 4) *Aden bahçesine yerleşti...* Hiçbir derdin olmadığı, iyilik ile kötülüğün bilinmediğı çocuksu bir hayat dönemi yaşadı. Fakat ergenlik çağına gelindiğinde iyilik ile kötülük bilinince, insan bu gibi kavramları öğrenince bir nevi cennet olan çocukluk hayatı ölür. (Ayet, 8)
- 5) *İnsan o kadar çocuktur ki henüz iyilik ile kötülük kavramını bilmiyor. Fakat yine de sıradan bir hayvan değil; artık adamdır: (fiziki olarak yetişkin bir insandır.) (Ayet, 17)*
- 6) *Adam da karısı da (insanın erkeğı de kadını da) çıplak idi; utançları yoktu.* İyilik ile kötülüğü bilmedikleri gibi çıplaklığın da ne demek olduğunu bilmiyorlardı, dolayısıyla utanma duyguları yoktu. (Ayet, 25)
- 7) *Âdem her varlığa ve canlıya ad koydu.* Yani insan artık çıplaklık da kötülük de dâhil her kavramı biliyor. Onun için ismi artık adam değil de soyut değerleri bilen insan demek olan Âdem oluyor. (Ayet, 20)

Bu ayet, insanlığın ilk çocukluk döneminde dilleri yeni yeni öğrenmesinin ifadesidir. Bu ifade, 19. ve 20. ayette iki sefer tekrar ediliyor. Birincisi, imtihan, gelişme ve ilk baştaki öğrenmenin hakikatini anlatıyor. İkincisi ise dillerin son oturmuş halini anlatır. Bu düzen der ki; medeniyetin ve Âdemiyetin ilk temeli ve mucizesi olan diller ilk başta oluşmuş; fakat o medeniyet ve Âdemiyetin gerçekleşmesi için henüz bir altyapı (Havva) yoktu. Bu da olursa artık insanlık Âdemiyete (soyut bilgilere dayalı olan medeniyete) doğru terakki edecekti.

Hulasa; 2. Bap, insanlığın hayvanlıktan ayrıldığı fakat henüz yeryüzünü işletecek seviyeye gelmediği, yani henüz Aden cennetinden (çocukluk döneminden) çıkamadığını anlatıyor. Ve o kadar mucizevî olarak anlatıyor ki; antropoloji ilmi bu izahın yanında zayıf kalıyor: *Allah, içinden çıktığı toprağı işlemek için Adamı Aden bahçesinden (cennet gibi olan çocukluk aşamasından ve doğal ortamdan) kovdu. (2/23)*

Aden kelimesi oturmaya ve yaşamaya çok elverişli yer demektir. Bu gibi bahislerde hiçbir özel isim olmadığı gibi bu kelime de özel bir isim değildir. Zaten metinde bu doğal hayat bölgesinin dünyevi dört nehir ile sulanması, bu mananın yani bu cennetin uhrevi cennet olmadığına en açık bir delilidir. Evet, maden kelimesi bu kökten gelir. Cevherlerin rahatça yerleştiği yer demektir.

Önemli Bir Hatırlatma: Dinde, hukukta ve edebiyatta **adam** kavramı, erkeğe şamil olduğu gibi; çocuklara da kadınlara da hatta ana karnındaki cenine de şamildir. Bu kavramı erkeğe tahsis etmek ve onun yerine insan kelimesini koymak, bilim insanları demek, kültürel bir yozlaşmadır; çocukluktur, dinin ve kültürün alfabesini bile bilmemektir.

Bu babın 18-22. ayetlerinde anlatılan ve son derece yanlış anlaşılan; kadının adamın kaburgasından yaratılmasının geniş izahını bu yazıdan hemen sonra gelen **Âdem ve Havva Kavramı** yazısında okuyabilirsiniz. Özeti şudur: Adam insanlığın psikolojik ve sosyolojik yapısı demektir. Fakat bu soyut ve manevi yapının gelişmesi için henüz maddi bir alt yapı yoktu. İşte o alt yapının ismi Havva'dır. Ayrıca bu meselenin ruh ve mana (Âdem); beden ve madde (Havva) olarak da geniş bir izahı vardır.

3. Safha Ademiyet Safhası (3. Baptan)

²¹Ve Rab Allah Âdem için ve karısı için deriden kaftan yaptı ve onlara giydirdi. ²²ve Rab Allah dedi: İşte, adam iyiyi ve kötüyü bilmekte bizden biri gibi oldu ve şimdi elini uzatmasın ve hayat ağacından almasın ve yemesin ve ebediyen yaşamasın diye – ²³böylece Rab Allah onu Aden bahçesinden kendisinin içinde alındığı toprağı işlemek için çıkardı. ²⁴Ve adamı kovdu ve hayat ağacının yolunu korumak için, Aden bahçesinin şarkına Kerubileri, her tarafa dönen kılıcın alevini koydu.

Birinci Bapta gördüğümüz gibi; genel insanlığın iki temel özelliği ve safhası vardı. Ve İkinci Bapta gördüğümüz gibi; adam olma döneminin de altı temel niteliği vardı. Bu Üçüncü Bapta anlatılan Âdem olma döneminin ise, şu beş temel özelliği var; şöyle ki:

1) Allah'tan (soyut algı sayesinde) giysi ve kaftan (değerli elbise) yapmayı öğrenmişler. Bu giysi sanatı o kadar mucizevî bir şeydir ki; adeta Allah bizzat kendisi giydirmiştir. (Ayet, 21)

2) Artık insanlık iyi ile kötüyü ayırt edebilir hale yani sorumluluk taşıyacak yaşa gelmiştir. (Ayet, 5)

3) Geçim derdi, doğum derdi ve benzeri bin bir sorumluluğun getirdiği stres ile bireysel ölümü hak ediyor. Ve ölüm kavramını öğreniyor. (Ayet, 17-19)

4) Artık sıradan bir canlı olan adam, Aden bahçesinden (hiçbir derdin olmadığı ortamdan) kovulmuştur.

5) Ki, bundan böyle toprağı (yeryüzünü) işletsin. (Ayet, 23)

[Bu kavramların biyolojik, sosyolojik ve ontolojik izahı için sizleri yine *Âdem ve Havva Kavramı* isimli yazıya yönlendirmek zorundayım.]

İnsan Âdem de olsa, yani dilleri bilen, giyinen, Allah'tan bilgi alan seviyeye gelmiş de olsa, eğer henüz yeryüzünü işletemiyorsa, yeryüzünü işletmenin bin bir sıkıntısını çekmemiş ise o daha tam Âdem olmuş sayılmaz. O henüz çocuktur yani adamdır.

İşte Tevrat, 3. Bap, Âdemiye anlatırken birden son ayette, *Allah **adamı**, içinden çıktığı toprağı işletsin diye onu Aden cennetinden kovdu*, (ayet, 23) demesi, bu önemli farkı vurgulamak içindir. Ve o gün için bir mucizedir. Bu 23. ayetten sonra 24. ayet insanlığın çektiği sıkıntıları anlatır. Bu sıkıntılar her ne kadar onu ölümlü bir varlık yapıyorsa da onun Âdem olması için vazgeçilmezdir. Yoksa ebedî olarak çocuk kalacaktır.

İnsanlığın 4. Safhası: Bap 4

Âdem (bütün bu soyut yapılar) karısı (yardımcısı) Havva'yı (bütün maddi imkânları) bildi: (kullandı.) Ve bir diyalektik süreç içeren medeniyet doğdu: Habil ve Kabil ve onların devamı. Bu safhanın izahı için ise, daha önce yazdığım kısa bir yazıyı buraya alıyorum.

Geleneğin Oluşması ve Kırılması

Varlık, somutlaşmak ve soyut manalar üretmek için birkaç milyar yıl çırpındı, silkelendi, sonunda canlılığı ve soyut duyguları üretmek üzere biyolojik hayatı doğurdu. Bu biyolojik hayat süreci dahi birkaç yüz milyon sene gelgitler yaşayarak insanoğlunu meyve verdi.

Son yüz bin senedir, fizyolojik olarak insanoğlu çok değişmedi. Fakat 15 ila 30 bin seneden beri insanlık Âdemiye sürecine girmiştir. Özellikle son buzul çağından sonra. Yani son 10 bin seneden sonra. Hadiste var ki: *Âdem buz dağından indi*. (Taberi Tarihi) Bu 10 bin yıllık âdemiye, büyük semavi dinlere mazhar olmadan önce dört büyük oğula sahip oldu.

- ✓ Hâbil (kırsal göçebe nesiller)
- ✓ Kabil (şehirli yerleşik nesiller)
- ✓ Şit (maneviyat ve velayet sahibi nesiller. Şit, etimolojik olarak, olağanüstülükler gösteren nesil demektir.)
- ✓ İdris (bilim ve fen ehli nesiller. İdris, çok ders veren bilge demektir. Batı dillerinde buna Hermes derler.)

Bu hakikatin yani İdris gerçeğinin Kitab-ı Mukaddes'teki ismi, *Ehnuh* (Enoş)tur. Yani Nuh'un kardeşi. Evet, bilim, peygamberliğin kardeşidir. Kitab-ı Mukaddes, Tekvin, 5. babın başında bu dört hakikati izah eden 4. babı özetleyerek *Âdem'in zürriyetinin kitabı budur*, demekle, evrensel bir mucizeyi göstermiş oluyor. Hanuk ismiyle şehrilliliği, Tubal-Kâin ismiyle Tunç ve Demir çağlarını, Yabal ismiyle göçebeliği, Şit ile inancı ve maneviyatı, Eh-nuh ile bilim çağını anlatıyor. Siz de dikkatlice okursanız bunları görürsünüz. Evet, insanlığın bu dört kardeş kavramı; değişik isimler, değişik putlar, değişik figürler olarak bugüne kadar gelmişlerdir. Çok ilginçtir ki, İdris (Ehnuh) Şit'in oğlu yani Âdem'in torunu olması, bilimin insanlıktan ve soyut

inançtan sonra gelişen bir hakikat olduğunu bize gösteriyor. Bunlardan sonra, insanlığın sonsuzluğu ve soyut değerleri anlayabileceği bir dönemde semavi dinler geldi. İnsanlık tam Âdem oldu. Fakat bu dört karakter yine de dünyada egemenliklerine devam ediyorlar.

Mesela: Musevilik daha çok İdris ve Kabil karakterlidir. Onun için Maide suresi, ayet 31–32, Kabil kıssası ile Beni İsrail'in katil cezasını peş peşe anlatıyor. Evet, Kitab-ı Mukaddes'in üç bap içinde 5 kere Âdem'i, 3 kere Kabil'i, 2 kere göçebeliği, 2 kere Şit ve Ehnuh'u (tercümelerde Enoş'u,) Hanuk'u, Yarad'ı, Lamek'i tekrarlar anlatması ve sonra Beni İsrail neslini Şit peygambere dayandırması, bunların arketip kavramlar olduğunu gösteriyor.

Evet, Beni İsrail (dindar, medeni millet) ancak Şit (maneviyat) ile Beni İsrail olabilirler. Fakat karakterleri İdris ve Kabil'dir. Osmanlı ve Abbasilerde de bu yasa böyle tecelli etmiştir. Hristiyanlık ise tamamıyla Şit (ruhanilik) ve Habil karakterini simgeliyor. Kuzu ile temsil ediliyorlar. Ki Hristiyanlık daha önce mazlumların dini idi. (Yahudileşmeden önce...) Diğer Asya medeniyetleri de insanlığın bu dört karakterinden birini esas almışlardır. Mesela: Hint Şit'i; Çin ve Yunan İdris'i, Mısır Kabil'i, Arabistan Habil'i...

Buraya kadarki yazılanlar ön bilgi idi. Şimdi sadede geçiyoruz. İşte: Yunan'ın kadim döneminde bilgiyi, maddeyi ve dişiliği temsil eden bir putları vardı. Evet, Doğu ile Batı'yı evlendiren ve iki güç sahibi (Zülkarneyn) manasına gelen Büyük İskender dönemi hariç, Yunan'da bilgelik, maddi gelişme ve dişilik (edilgenlik–doğurganlık) karakterleri hep devam etmiştir. Sonra Roma dönemi, sadece maddeyi esas aldı, bilgelik ve doğurganlık kayboldu.

Ve yine maalesef tamamıyla ruhani olan Hristiyanlık Roma'yı ve Bizans'ı elde edince, skolâstik eğitim sebebiyle bilgelik tamamıyla kayboldu. Avrupa tamamıyla karanlığa girdi. Ve bu karanlıktan kurtulmak için hacı seferleri yapıldı. Kaderin ilginç bir tecellisidir ki; bu seferlerin son döneminde bilge, güçlü bir grup (Tapınak Şövalyeleri) gelip Kudüs'e yerleştiler. Daha önce Filistin'de yaşanan Yahudi birikimini ve Müslümanların dini ve maddi yükselişlerini öğrendiler. Bunlar, Hristiyan oldukları halde Kilisenin yaptıklarının tam tersini yaptılar:

Kilise bilimi kabul etmiyor, cinselliği yadırgıyor, zenginliği beğenmiyordu. Çile çekmeyi esas alıyordu. Bunlar ise tam tersini yaptılar ve sapıklık derecesinde aşırı gittiler; lezzet ve zenginlik uğruna o günkü Avrupa kültüründen koptular. Bunların şifresi "Bacomet" idi. Bu da Yahudi alfabesine göre Sofya (bilim) ile eşdeğerdir. Bunlar Kilisenin aksine İsa'ya değil de Meryem'e tapıyorlardı; bazen de şeytana...

Ben bu bilgiyi elde ettikten sonra Carl Jung'un, *Hristiyanlığın bir ayağı eksiktir. Allah (mükemmel hayır), İsa (din) ve Ruhul-kudüs (ruhanilik) üçlemesi yerine dörtleme olmalı, maddeyi, dişiliği, başka bir ifade ile kötülüğü ve şeytanı temsil eden Meryem (insan) de olmalı*, sözünü anladım. Matta İncili'nin 16. babının işaret ettiği gibi İsa'nın maddi Avrupa ile olan evrensel ilişkisini; başka bir tabir ile Mecdelli Meryem ile bağını anladım. (Jung'un Din Psikolojisi ve Şeytan Arketipi çalışmalarına bakabilirsiniz.) Evet, ancak bu evrensel açıklama ile bir kısım apokrif İncillerin **İsa Mecdelli Meryem ile evlendi**, rivayetinin anlamı anlaşılabilir; bilimsel bir gerçeklik ifade eder. Evet, Avrupa Meryem'dir, maddedir, şeytandır ve Mecdellidir. (Serbest piyasa ve rekabet alanıdır. Mecdell, mücadele ve rekabet alanı demektir.) Gerçekten İsa, 2000 senedir Avrupa ile evlidir. Ondaki materyalizm şeytanını dışarı çıkarmaya çalışıyor.

Yine bu evrensel İlahi yasalar sayesinde, Maide suresinin, *İnsanların bir kısmı İsa'yı (dinin şeklini) put ediniyorlar; bir kısmı da Meryem'i (maddeyi, bilimi ve kötülük kavramını) put*

ediniyorlar, mealindeki ayetin evrenselliği çağlar üstü bir mucize olarak ortaya çıkıyor. (Maide, 116,120) Yoksa çok açık bir çelişki olur. Çünkü Hristiyanlar tarihte Meryem'e tapmamışlardır.

Bakın geldik 20. asra... Kilise ve Asya dindarları, dinin şekline tapıyor. Buna mukabil, başta Masonluk olmak üzere seküler dünya da maddeye ve bilime tapıyor. Ve insanlık hiçbir asırda görülmedik bir buhran yaşıyor. Aile anarşizme; hayat ve çevre, toksinizme teslim oluyor. Demek çıkış yine kadim kavramlara geri dönmektedir. Şöyle ki:

Âdem (insanlık) ve Şit (din, inanç ve vahiy bütün değerleri ile) dirilmelidirler. [Âdem 130 yaşında Şit'i doğurdu. Evet, vahyi temsil eden *Qul* kelimesinin sayısal değeri 130'dur. Demek insanlık, ancak vahiy ile mükemmel Âdem olabilir. Fakat bu vahyin de bozulmaması için, İdris ile ifade edilen bilim, merceklerini insanlıktan ayırmamalı. Ve bu iki temel değerün düzgünce yaşanabilmesi için, kırsal ve şehir ekonomileri de olmalı, rekabet ve ilerleme gözetilmeli.]

Maalesef Kilise, İncil'in en çok kınadığı Ferisilik mezhebinden daha çok ferisi olmuştur. Ve peygamberlikle, soyut değerlerle asla alakası olmayan materyalizm deccalı, İsa'nın yerini almıştır. İşte insanlık tarihinde en büyük kırılma budur. Meleğin şeytan olması, karanlığa aydınlık denmesi...

İngiltere'deki St. Edmund's Church Kilisesinin Masonlar işaretlerine dayanarak diyebiliriz ki: Masonlar, Çağdaş Mabet Şövalyeleridir. Onlar ve seküler fakat dinlere saygılı çevreler, ABD'yi ve teknoloji devletini kurmakla bunu düzeltebileceklerini sandılar; Süleyman'ın yolunda olduklarını söylediler.

Fakat işin tedavisi pansumandan öteye geçemedi. İsa'nın ruhaniliği ve İdris'in bilimi bir araya getirilemedi; melekût (sonsuzluk, ebedilik ve ahiret) elde edilemedi.

Başını Seyyid Hüseyin Nasr'ın çektiği 20. asrın gelenekçileri dahi, bilimden kaçtıkları için, gelenekçi olmadıkları gibi, Orta Çağın skolâstik felsefesi içinde batmışlardır. Yoksa eğer gerçek gelenekçi olsalardı, insanlık bu kadar materyalizm sıtmasını çekmeyecekti. İşte maalesef, bu materyalizmin deliliği ile Avrupa Kabil'i kalktı, Asya Habil'ini öldürdü. Yani maneviyatın eksikliği ile aile ve maneviyat yıkıldığı gibi; bilimin ruhanilikten ayrışmasıyla da çevrenin canlılığı öldü. Kitab-ı Mukaddes'e göre, tunç ve demiri ve bütün keskin silahları yapan, bu ikinci Kabil'dir. İlk Kabil bire yedi intikam alırken, bu sonraki Kabil bire yetmiş yedi kere intikam alıyor. (Tekvin, 3)

“Rab, Kabil'e dedi: Kardeşin Habil nerede? O dedi: Bilmiyorum, onun bekçisi miyim? Rab dedi: Sen ne yaptın! Kardeşinin kanı topraktan sesleniyor: ‘Sen ey Kabil toprağın bereketinden mahrum kalacaksın.’ Toprak seni yutmak için ağzını açmış; sen toprağı işlediğin zaman artık o sana kuvvet (rızk) vermeyecektir.” (Bakınız: Tekvin, 4, 3–12)

“Onlar şeytanların Süleyman'ın iktidarına benzetmeye çalıştıkları bir iktidara uydular. Süleyman bu saltanatla kâfir olmamıştır. Fakat bu şeytanlar kâfir oldular. Harut (karakedi) büyüsiyle aileyi ve Marut (karayılan) büyüsiyle de çevreyi bozuyorlar. (İnsanlara zarar veriyorlar.) Fakat ancak Allah (sistemin sonsuzluğu) izin verirse, onlar zarar verebilirler. Satın aldıkları bu büyüü saltanat (medeniyet) ne kötü şeydir! İlim ehli olsaydılar, bunu bileceklerdi.” (Bakara, 102)

Demek bize 5'li bir sistem gerektir. Bunlar elin beş parmağı gibi birbirinden ayrılmamalı! İşte: **İsa+Dört Kardeşi:** (Matta, 12. bap)

[Kilise tevatürüne göre tarihi İsa'nın kardeşleri yoktur. Demek İncil'in İsa'nın kardeşleri diye bu isimleri sayması, evrensel manalarıyladır. Zaten İncil'in geneli de evrensel İsa'yı anlatıyor.

Ve bu mananın kaybıyla gelenek ağır bir darbe almıştır. Evet, İsa (vahiy, kelam, din, melekût), Petrus (Avrupa medeniyeti), Yahuda (Yahudi medeniyeti), Yusuf (İslam medeniyeti), Yakub (çilekeş genel medeniyet.)]

İnsanlığın 5. Safhası, Manevi ve Mistik Hayata Sahip Olduğu Dönemdir.

Bu manevi dönemi, 5. babın şu sekiz ayetinin şerhi içinde gözlemleyebiliriz; şöyle ki: “Âdem zürriyetinin kitabı (kategorik anlatımı) budur.” (Bu 4. Bapta geçen izahtır.) Yani insanlık soyut değerleri öğrenmiş; şehirli ve kırsal iki sınıfa ayrılmış, şehirliler (Kain) kırsal sınıfı (Habil'i) ortadan silince, Allah, Âdem'e (insanlığa) bu sefer Şit'i (maneviyatı ve mistik yönü olan bir nesil) verdi. Ondan da Enoş (İdris, bilimci bir nesil) doğmuştur. İnsanlık maneviyat ve bilimi elde edince Allah'a iman başlamıştır. Tevrat, bu üçlü aşamayı, Âdem, (insan) Şit (maneviyat) ve Enoş (İdris) kelimeleri ile ifade etmiştir:

Allah, Âdem'e yeni bir oğul verdi. Adını Şit koydu. Onun da bir oğlu oldu; adını Enoş koydu. Rabbin ismini o zaman çağırmaya başladılar. (4/25-26)

[Demek insanlık (ademiyyet) soyut ve manevi değerler (Şitlik) ve ilimler (İdrislik) bilindikten sonra ancak, Allah ve Allah'ın yetiştirmek ve geliştirmek üzere yaptığı yaratma işi anlaşılır. Ve ancak o zaman sağlıklı bir iman ortaya çıkar.]

4. Bapta anlatılan kategorik nesil, henüz tamamen dindar ve medeni (Âdem) olmadıkları ve bir derece ilkel yani çocukluk döneminde oldukları için, Tevrat, Âdem bahsi içinde, adam kavramını bir daha izah ediyor.

Bu değişiklik der ki; bu dönem, psikolojik ve sosyal olarak her ne kadar çocuksu bir dönem de olsa, insan türü, biyolojik ve beyin olarak soyut değerleri öğrenebilecek ve neslini devam ettirebilecek yetenektedir. *Onları erkek ve dişi olarak yarattı*, ifadesi çoğul kipi ile bize der ki; ilk insanlar bir sürüdür, sadece bir erkek ve kadından ibaret değiller.

“Allah adamı yarattığı günde onu Allah benzeyişinde (soyut değerleri öğrenebilecek pozisyonda) yaptı. Onları erkek ve dişi yarattı. (Nesillerini devam ettirebilecek yapıda yarattı.) Ve onları mübarek (sosyalleşmeye elverişli) kıldı. Ve onları yarattığı günde onların (kadını ile erkeği ile çocuğu ile) adını Adam (insan türü) koydu.”

“Ve Âdem (soyut değerleri öğrenen insan) 130 yaşında (dilleri öğrendiğinde)¹¹ kendi benzeyişinde (onun gibi soyut değerleri bilen) bir oğul babası oldu. Adını Şit (olağanüstü maneviyat sahibi kişi) koydu. Şit'in babası olduktan sonra Âdem'in günleri 800 yıl oldu.”

Geniş İzahat İçin, bizim kitaplarda ve İnternette yayınlanan Dini Bilgilerin Başına Gelenler isimli yazımıza bakın.

Bu yazının başından buraya kadarki izahlardan anlaşılan, başta müsteşrikler olmak üzere bilim ehli ve manevi soyut değerleri takdir etmeyen siyasal İslamcılar, Tevrat' a, İncil'e ve Kur'an'a bakarken, sarhoş ve uyku hali ile bakıyorlar. Şöyle ki:

“Nasıl Kur'an'ın müteşâbihât (yorum ve açıklama isteyen çok manalı yönleri) var; teville, tabire muhtaçtır veyahut mutlak teslim ve reddetmemek istiyor. Tevrat'ın da Kur'an müteşâbihâtı gibi, müşkülâtı (zor anlaşılan metinleri) vardır. Bazan çok dikkatli tefsire, tabire (açıklama ve

¹¹ Arapçada konuş manasına gelen ve dillendirmekten kinaye olarak kullanılan “Qul” kelimesinin ebcedî (sayısal) değeri 130'dur.

yoruma) muhtaçtır. Geçmiş misallerle iktifa edebilirsin. Evet, nasıl ki uyanık olan adam, yatmış olan adamın rüyasını tabir eder. Öyle de bazan uykuda olan bir adam, yanında uyanık olan konuşanların sözlerini işitiyor, fakat kendi rüya alemine uydurur bir tarzda mana veriyor, tabir ediyor.

Öyle de ey gaflet ve felsefe uykusu içinde tenvim edilen (uyutulan) insafsız adam! Sırr-ı مَزَاعْ تَنَامُ عَيْنِي وَلَا يَنَامُ قَلْبِي وَهَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى (gözüm uyur, fakat kalbim asla uyumaz; peygamber kalpleri yanlı görmez) hükmüne mazhar ve hakikî uyanık olan Peygamberlerin gördüğünü, sen kendi rüyanda ve rüya gibi olan dünyanda inkâr değil, tabir et, yorumla, sahaları sınırlı olan fen bilimlerinden daha çok fazla ilim elde etmeye bak”.

Halbuki o kutsal kitaplara giren her konunun mana mucizeliğinden ayrı olarak şu dört özelliği vardır. Şöyle ki:

“Evet, o meclis-i ali-i Kur’aniye (Kur’an’ın o yüce-yüksek oturumuna) girmiş olan kâinatın (varlıkların) her ferdi dört vazife ile muvazzaftır (görevlidir.):

Birincisi: İntizam ve ittifak (düzen ve uyum) ile Sultan-ı Ezel’in (zamanlar üstü Allah’ın) saltanatını (egemenliğini) ilân...

İkincisi: Her biri birer fenn-i hakikinin (gerçek bir bilim dalının) mevzuu ve müntehabı (konusu ve seçilen yönü) olduklarından İslâmiyet, fûnun-u hakikiyenin zübdesi olduğunu izhar. (İslâmiyet’in bütün gerçek bilim dallarının özeti olduğunu göstermek.)

Üçüncüsü: Her biri birer nev’in (türün) numunesi olduklarından hilkatte cari olan kavanin ve nevamis-i ilâhiyeye (yaratılıştaki geçerli olan İlahi yasa ve ilkelere) İslâmiyet’i tatbik ve mutabık (uygun) olduğunu ispat... tâ o nevamis-i fitriyenin (o doğal yasaların) imdadıyla (desteğiyle), İslâmiyet neşv ü nema bulsun (gerçekten gelişsin.)

Dördüncüsü: Her biri birer hakikatin numunesi olduklarından, efkârı (düşünceleri) hakaik cihetine (gerçeklere doğru) tevcih (yönlendirme), teşvik ve tembih etmektir. Ezcümle (örneğin): Kur’an’da kasem (yemin) ile temeyyüz etmiş (ayrışmış) olan ecrâm-ı ulviye ve süfliyeyi (uzak ve yakın varlıkları) tefekkürden gaflet edenleri daima uyandırır.”

(Bu iki kısa yazıyı Sözler ve Muhakemat kitaplarından az değişiklik ile iktibas olarak aldım.)

Şimdi sıra geldi İsa’ya ve Meryem’e tapmanın manasına: B Maddesindeki İthama İlave Bir Cevap: (Maide, 116-120)

116. Ayet: “Ahiret aleminde Allah, Meryem Oğlu İsa’ya ‘Ey İsa, sen mi insanlara (avam kesimine), bana (dinin şekillerine) ve anama (insani birikim şekillerine) Allah’tan ayrı olarak tapının, dedin, diyecektir. İsa, ‘Seni tenzih ederim. Hakkım olmayan bir şeyi demek, bana yakışmaz. Eğer demiş isem, zaten sen onu bilirsin. Ben alt dosya olduğum için sen beni ve niyetlerimi bilirsin. Fakat sen sonsuz dosya olduğun için ben seni ve nihai amacını bilmem. Hiç şüphesiz sen bütün gizlilikleri çok iyi bilersin, der.”

117. Ayet: “Onlara senin bana emrettiklerinden başka bir şey demedim. Ki beni olağanüstü, sizi yasal olarak terbiye eden Allah’a kulluk edin. Ben onların içinde iken onlara uygulamalı bir şahit oldum. Beni vefat ettirdiğin zaman artık sen onların üzerinde murakıp oldun. Nitekim Sen her şeyi yaşayarak görür ve bilirsin.”

118. Ayet: “Eğer sen onlara azap versen hiç şüphesiz onlar senin kullarıdır. Eğer avam kesim dini sonsuz ve soyut emirlerini anlamaz diye onları bağışlasan hiç şüphesiz sen Azizsin (sonsuzsun.) Bununla beraber bazı hikmetler için sınırlı somut şeyleri de yapıyorsun.”

119. Ayet: “Bunun üzerine Allah, onlar ibadetlerinde yanlış da olsalar eğer imanlarında doğru ve samimi olmuşlarsa, işte doğruluk bugün sahiplerine çok fayda verir. Onlara altlarında nehirler akan ebedi cennetler olacaktır. Allah onlardan razı, onlar da Allah’tan razıdır. İşte en büyük kazanç budur.”

120. Ayet: “Evet gökler, yer ve içlerindeki, Allah’tan ayrı birer varlık gibi görünse de onların tamamı Allah’ın varlığının devamıdır; hepsinin mülk yani idaresi Allah’a aittir. O her şeye gücü yetendir.” (Çünkü varlık sonsuz enerji, yazılım ve evrim sürecinden: Sonsuz kudret, ilim ve iradede ibarettir.)

Kaldı beşinci itham ve iddia: E- Mustafa Kemal Paşa “Kur’an, 111. Surede, varlığı ve özel ismi hakkında tartışmalar olan bir amcası için çok ağır beddualar ediyor. Ve bir sureyi o beddualara ayırıyor. Bunun din ile, vahiy ile özellikle Türk Milleti ile ne ilgisi olabilir!” diyor. İşte cevap bizzat bu surenin arketipal ve evrensel Tefsiridir. Şöyle ki:

İnsan Sapmasının Serüveni Leheb Suresinin Tefsiri

111. Sure; 5 ayettir.

- 1- Ebu Leheb’in iki eli kurudu. Ve kendisi de kurudu.*
- 2- Ne malı ne sanatı onu kurtaramadı.*
- 3- O alevli bir ateşe dayatılacaktır.*
- 4- Hanımı da öyle olacak... Odun taşıyıcısı olarak...*
- 5- Boynunda demirden bir halat var olarak.*

Bu kısa sure beş ayetiyle, insanlığın maddî medeniyetinin maddî, kültürel gelişmesinin beş devresine işaret ettiği gibi; bu dönemlerin sonunu mucizevî bir şekilde gösteriyor. Fakat biri işârî, diğeri açık bu iki mucizeyi görmemiz için 17 nükteyi mütalaa etmemiz gerekir; işte:

1) Bu surenin Kur’an’daki sıra numarası 111’dir; insanlık için önemli bir sonu ve bir zirveyi gösterir. Bu yükseliş ve ara sıra olan sapmalar, Kur’an’ın 17. suresinin 111 ayetiyle bu serüvenin diğer medenî, dinî, malî ve ahlakî boyutları ile beraber ifade edilmiştir. İzah için Kur’an’ın Evrenselliği adlı tefsirimizdeki bu 17. surenin açıklamalarına bakılabilir. Fakat 17. sure insanlığın bütün yönleriyle miracını, yükselişini anlatırken bu 111. sure sadece ekonomik ve maddî kültürel kalkınmasını anlatıyor.

2) Bu surenin bütün kelimeleri, maddî, ekonomik ve kültürel literatürü işliyor, onlara işaret ediyor. Az sonra alt maddelerde göreceğimiz gibi...

3) *Leheb* (alev), maddî kültürün ve maddî kalkınmanın ve pozitivist bilincin sembolüdür. Yunan mitolojisinde anlatıldığı gibi; insanlık bunu Tanrı’dan çalmıştır ve maddî olarak tek taraflı bir şekilde gelişmeye başlamıştır. Evet, bu tek taraflı gelişme, materyalist olduğundan ve Allah’a rağmen yükselmeye çalıştığı için, denge ve istikametten ibaret olan İslam’ın en baş düşmanı sayılır. Her ne kadar ilmi ve araştırmayı esas almakla İslam’ın amcası da sayılsa ve ondan yaşlı da olsa...

Bilindiği gibi Ebu Leheb Hz. Muhammed'in amcasıdır. İşte bakın tarihte dinin ve İslam'ın iki baş düşmanı olmuştur:

a) Ebu Cehil (cehalet, karanlık ve vahşetin babası.) Bu baş düşman daha önce tarihe karıştığı için, onun adı, elimizdeki evrensel Kur'an'a girmemiştir.

b) Ekonomiye ve materyalizme dayalı olan Ebu Leheb ise, İslam'a akrabalığı olmasına rağmen daha zararlı olduğu ve bu zararı kıyamete kadar devam edeceğinden, evrensel Kur'an'ın bir suresini işgal etmiştir.

4) Ekonomi ve maddî kazanç sadece bedeni besler; dünyayı mamur eder. Leheb (alev) ise, sadece dünyayı, maddeyi aydınlatır. Fakat din özellikle dengeden ibaret olan İslam, dünyayı da ahireti de aydınlatır; ruhu da besler, bedeni de... Bu iki kavram akraba oldukları halde birincisi tek taraflı gittiğinden, denge ve istikametten ibaret olan İslam'ın en birinci düşmanı sayılmıştır. Ve İslam zaferlerinin önü, ancak bu materyalist ekonomi ve materyalist felsefe ile kesilmiştir.

5) İki el, Kur'an'da Mâide (sofra) 64'te geçtiği gibi; Allah'ın dünya-ahiret, geçmiş-gelecek, sağ-sol, madde-mana, musibet-nimet gibi çiftler imkânlarını temsil eder. Bu surede geçtiği gibi; Yahudiler kendi yanlış zanlarınca Allah'ın bir elinden ibaret olan ekonomik sistemin kapalı olduğuna inanıyorlardı. Bundan dolayı kendilerini faiz yemeye mecbur hissediyorlardı. Bu 64. Ayet onlara şöyle cevap verdi: *"Hayır! Allah'ın iki eli de (sonsuz dek) uzanmışlardır (mebsûtatâni.) Allah onlarla istediği gibi infak eder: Harcama yapar."*

Bu ayete bakarak diyebiliriz ki; Ebu Leheb'in iki elinden maksat, geçmiş ve gelecek imkânlar, kültürel ve maddî gelişmeler demektir ki; bu materyalist sistem, tek taraflı gittiğinden hepten zarar ediyor. Demek bu surede Ebu Leheb'in biyolojik iki eli kastedilmiyor. Çünkü onlar zaten çürüdü gitti, evrensellik boyutu kalmadı... Sadece Kur'an, onun kâfir olarak öleceğini haber veriyor. Ve aynen öyle olmuştur.

Tebbet kelimesi, Arapça lügatlerde geçtiği gibi; tamamıyla zarar etmek, hepten helak olmak, yerle bir olmak gibi manalara gelir. El ve eller ise Arapçada genellikle imkânlardan kinaye olarak mecazen kullanılır.

6) We tebbe.. (Ve kendi bedeni de helak oldu, zarar etti.)

Evet, insan materyalist olursa, ruha ve ahirete inanmazsa veya inandığı halde İslam'ın dengesi üzere gitmezse, en büyük zararı yapmış olur. Çünkü böyle bir insan için bedeninden daha değerli bir şey yoktur. Yani beden, ahiret gibi değerli bir ürünü meyve vereceğine, materyalist sistemde hepten helak olur. Dünyanın en büyük zararı gerçekleşir. Bu sure, 83 harfiyle bu maddî ömre bakar ve nasıl helak olduğunu gösterir. Seksen üç sene 1000 ay eder ki; bu suredeki zararın telâfi imkânı, bin aydan söz eden Kadir suresinde anlatılır.

7) Gınâ (zenginlik.) Materyalist sistem, ruha ve ahirete inanmadığı için, insanın en temel güdüsü olan aşk-ı bekayı, maddî zenginlikle sahteden tatmin etmek ister. Fakat mal, ma ağna anhü... (İnsanı asla muhtaçlıktan ve fakirlikten kurtarmıyor.)

8) Mâlühü (onun malı.) Maddî medeniyetin, ekonomik dünyanın temel kıblesi, tanrısı, en temel değeri ve vazgeçilmez rengi maldır. Arapçada mal kelimesi, fon ve renk manasına gelir. İnsanı büyüler, gözünü kamaştırır. Fakat insanı gerçekten zengin etmez; ona sonsuzluğu, ebediyeti kazandırmaz.

9) We mâ keseb.. (Ve diğer kazanımları da ona bir fayda vermedi.) Yani şöhret, sanat, bilgi, entellektüellik gibi tek taraflı kalan değerler de insanın sonsuzluğu arayan kalbinin ihtiyacını kapatmaz.

10) “Bu materyalizmin şahs-ı manevîsi (kollektif kişiliği) alevli bir ateşe dayatılacaktır.” İşte:

a) Materyalistçe kültürü ve sanayiye esas alan Avrupa, iki kere ateşli dünya savaşlarına maruz kaldı.

b) Dünya böyle materyalistçe bir hayatı devam ettirirse bir kıyametin kopmasına sebep olur, atmosfer yırtılır, insanlık ateşli taşlara ve ateşlere maruz kalır.

c) Dünya güneşin alevli sıcaklığı altında kavrulabilir. Bir çeşit kıyamet kopar, diye bir işaret de anlaşılabilir. Geleceği haber veren bu cümlelerin ebcedi (sayısal) değeri 1590 eder ki, çok belirtilerden bu tarihte böyle bir kıyametin olacağı tahmin ediliyor. Ve bu işaret değişik karinelerle teyid ediliyor. İzah için Bediüzzaman’ın Kastamonu Lahikası’na bakılabilir.

11) Wemraetühü.. (Ve hanımı da öyle olacak...) “Hanım” sembolik dilde bir şeyin altyapısı ve bu konuda yapılan yatırımlar demektir. Evet, materyalist kültür ve sanayi insanlığa gerçek bir fayda vermediği gibi, bu sistemin altyapısı olan sayısız bilimsel araştırmalar ve üniversiteler de ahiret ve ebedilik konusunda bir fayda vermiyor.

12) Hammâlete’l-hatab.. (O altyapı sadece odun toplayıcılarıdır.) Evet, materyalist dünya özellikle bu dünyanın altyapısı olan materyalist üniversiteler, odun yığınları gibi sayısız materyalleri topluyor. Fakat sentez yapıp alevlendiremedikleri için bilgileri karanlıkta kalıyor; kâinatı okuyamıyorlar, geleceği göremiyorlar. B. Said Nursî, bir doktora yazdığı bir mektupta “*odun yığınları*” tabirini bu manada kullanmıştır.

13) Öyle ki; bu hastalık bu asırda dindarlara da bulaştığından onlar dahi, binlerce dinî bilgi odunlarını biriktirip bir türlü yorumlayıp nurlandıramıyorlar. Yine insanlık karanlıkta kalıyor. Materyalizm sıtmasını artırıyor, kıyametin kopmasını hızlandırıyor, insanlığı zarara ve ölüme sürüklüyor. (Maddi ve kültürel materyalizme ve dünyeviliğe bakan 4. ayette ifade edildiği gibi.)

14) “Onun boynunda demirden (ve değişik örgülerden) bir halat vardır.” Boyun, esaretten kinayedir; işte herkes görebilir, materyalist insan esirdir. Materyalist Batı, bütün zenginliğine rağmen demirin ve değişik bağların esiridir. Materyalistçe eğitim verdiğinden, Batı hayat tarzını teşvik ettiğinden ve kapitalizme karılık ettiğinden, Üniversite dünyası edilgen ve feminen olduğuna işâreten ayette dişil zamir gelmiştir. Üniversitenin gerçekten hür (özgür) olmadığını gösteriyor.

Esaret, baskı ve depresyon önce boyuna bağ olduğundan ayet, el ve ayak değil de boyun kelimesini seçmiştir. Çok ilginçtir ki; Doğu insanı ellerinden kelepçeli ise, Batı insanı da boynundan bağlıdır.

15) Halat örgü, ağırlık, kargaşa demektir. Halat, belli bir yükü taşımak içindir. Fakat bu öylesine anlamsız ve absürt bir halattır ki, kendisi başlı başına bir yük olmuş; insanın belini büküyor. Min mesed (demirden ve değişik örgülerden bir halat.) Yani materyalist kültür, materyalist sanayiye dönüştü. O da çetrefilli sosyal, elektronik ve felsefî örgülere dönüştü ve insanlık özellikle bilim dünyası esir edildi.

Mesed demirden ve değişik nesnelerden örölmüş bağ demektir. Bu örgünün sonu Hicrî 1529 olabilir ki, bu son iki cümleinin sayısal değeridir. Ve sure 21 kelime olmakla, bu kilitlenmenin 21. asrın sonuna kadar devam edeceğine işaret eder.

16) Kendisinin bilincine varan insanlık, ekonomik hayatını önce iki eliyle kazanıyordu; sonra bedeni ile. (Buna 1. ayet işaret ediyor.)

Sonra mal ile; sonra sanat ile. (Buna da 2. ayet işaret ediyor.) Sonra ateşli savaşlar ve bu sayede kazanılan ganimetler ile. (Buna da 3. ayet işaret ediyor.)

Sonra altyapı hazırlıkları ile ve bilimsel gelişmelerle ve sanayi yığınakları ile geçindi. (Buna da 4. ayet işaret ediyor ki, en materyalist dönem bu 4. dönemdir.)

Sonra bilgi ve elektronik çağı geldi. İnsanlığın boynuna kramplar girdi. (Buna ve bu değişik bağlara da 5. ayet işaret ediyor. Ki büyük bir ihtimalle bu dönem son dönem olacaktır.)

17) Bu sureden bir önceki sure Nasr suresi (110), İslam zaferlerinden söz ediyor. Bu dizayn, İslam zaferlerinin bu materyalist kültür ve sanayi ile mağlup edileceğini bildirdiğı gibi; bu mağlubiyetten ve bu materyalist yapıdan kurtulmanın yolunun da ihlas, tevhid, denge ve sonsuzluğu yakalamakla olacağını bildiriyor ki; 112. sure olan İhlas suresinde temel konu, bunlar olmuştur.

Önemli Bir Hatırlatma: Bu surenin tefsirinin yazılması şöyle oldu:

Radikal gazetesi, 6. 9. 2006'da ABD Ankara Büyük Elçiliğinden uzunca bir belge yayınladı. Bu belgede M. Kemal Paşa, Büyük Elçiye diyor ki:

"Kur'an çağ dışıdır, bize hitap etmez. Mesela Muhammed'in amcasına yaptığı bedduanın bize ne faydası olur?" Bu yayın üzerine ben bir miktar sarsıldım. Sonra Üstad Bediüzzaman'ın şu iki önemli ve denenmiş prensibini hatırladım:

1) "Bilin ki; Kur'an'ın neresi eleştirilse orası daha çok mucizelidir." **2)** "Kur'an'da bireysel bilgi yoktur. Kur'an'ın meseleleri birer kanun-u külli-i meşhuttur." (Her zaman her yerde numuneleri gözle görölen evrensel yasalardır.)

İşte bu iki anahtar ile birkaç gün düşündüm. Sonra bir Ramazan gecesinde şu 17 Nükteyi yazdım. Bediüzzaman'ın prensiplerinin doğruluğunu bir daha gördüm. Maalesef Kur'an'a böyle bakmayan bir kısım ehl-i iman dahi, bu sureyi ihmal ediyor, namazda okumuyor. Hâlbuki hayat-i içtimaiye ve insaniye açısından bu sure, diğerk kısa surelerden çok daha fazla önem taşıyor.

27.05.2025
Bahaeddin Sağlam